

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan po radno, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petič vrst 1 D, od 10—15 petič vrst 1 D 50 p, večji inzerati
 petič vrst 2 D; notice, poštano, izjave, reklame, preklic petič vrst 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popust le pri naročitih oglasih naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravništvo „Slov. Narod“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, Ljubljana. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Narod“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 24.
 Dopolnje sprejema le podpisane in zaščitene frankovane.
 Rokopisov se ne vrsta.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadno dal Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		V Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	
6	...	60—	72—	108—	
3	...	30—	36—	54—	
1	...	10—	12—	18—	

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakazni.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

VLASTI IN NEDELJIVOST SLOVENIJE.

Imeli smo že veliko ugotoviti, da je javnost sestavljala nove vlade, ki pripada po svoji pretežni večini narodni radikalni stranki, vzprejela dosti mirno. Razmere v bivši skupščini, ki niti ni več predstavljala volje narodove, so bile tako nezdružive, da niso dale več pričakovati uspešnega dela. Zato se je vsa nevolja ljudstva obračala proti njej. Razjedena od mnogih notranjih bolezni je morala preje ali sleje misliti na svoj naravni ali nenaravni konec. Ljudstvo pa je reklo, čim prej tem bolje ter se je kar oddahnilo, ko je padla odločitev: razpust skupščine. Radikalna ta operacija je prinesla le onemu malemu delu skupščine neprijetno razočaranje, ki je bil upal, da bo še dalje lahko ribaril v kalnem in na ta način obdržal svoje prevladajoče stališče, ki je je v narodu že davno bil izgubljen. Zanj je bil ukrep o razpustu skupščine, ki ima v smislu čl. 52. ustave za posledice razpis novih volitev najkasneje v 3 mesecih po razpustu pravi memento mori.

Volitvena vlada ima zelo termirano življenje. 18. marca so volitve in 16. aprila naj se sestane novo izvoljena skupščina. S tem dnem najkasneje mora volitvena vlada predlagati svoj odpuš. Prišla bo nova vlada, ki bo odsestave nove zbornice. Zato nam je neumevna jeza gotovega dela demokratske stranke. Res je, užaljeno samoljubje, padec z devetih nebes, nemožnost, da bi še nadalje izrabljali in izkoriščali svoj položaj v vladi, četudi za dobo do volitev, predvsem pa seveda strah, da bo z volitvami glorijski konec, so upravičeni nagibi, da sovražijo radikalce, ki so jim zmedli račune. V ostalem pa se upliv volitvene vlade brez dvoma podcenjuje. Volitvena vlada ne more sklepati novih zakonov ali izpreminjati že obstoječih. Kratka doba njenega obstoja, ki pomenja skrajni provizorij, jo sili, da se bavi le s tekočimi posli ter da mora v prvi vrsti gledati, da se državni voz ne ustavi sredi pota. Ustava jej brani, da bi se poslužila kakih revolucionarnih činov, ker bi za to morala nositi odgovornost pred novo skupščino. Tudi naša ustava pozna obtožbo ministrov za protipravna dejanja.

Tega se Pašičeva vlada očividno zaveda. Zato se nam vidi pomem-

ben oni dostavek vladnega komunikeja, ki naglašja jamstvo vlade za svobodno volitve. Ljudska volja naj pride svobodno do veljave. Kakor mrzel curek je vplival na razjarjene opozicijske poslance Pašičev izrek ob zaključku zadnje seje, ko jim je v mirnem sarkastičnem tonu dejal, kdor ima prav, se nima bati novih volitev, če imate prav vi, čemu se razburjate?

Imenovanje velikih županov nas je vznemirilo. Zdelo se nam je, kakor da je ta prvi čin nove vlade presekala že načeta pogajanja s Hrvati ter izvršil delitve Slovenije. Eno kakor drugo posega v program zagrebškega kongresa ter Jugoslovenskega zjednotenja. Zategadelj smo se informirali na najkompetentnejšem mestu, kako naj tolmačimo vladni ukrep, ki se nam vidi kakor nekak neprijateljski preudarek.

Dobili smo zanimiva pojasnila, ki jih nečemo prikrivati javnosti.

Za razburjenje, tako se nam je reklo, ni prav nobenega povoda. Zakon o obči upravi vleva imenovanje velikih županov. Vlada je vezana na zakon, sklenjen od narodne skupščine, ki ga mora z lastno odgovornostjo izvršiti. Vezana je tudi na roke, določene v zakonu za izvršitev zakona. Vlada se je torej morala podvreči dolžnosti, da imenuje velike župane, ako se ji noče očitati protizakonitega postopanja. Prav s tem činom je pokazala svojo korektnost, ki jo je bila poudarjala ob svojem nastopu. Hrvati so o tem informirani ter smatrajo stališče vlade za pravilno. Tembolj, ker vlada s tem noče ustvarjati nobenega preudarca. Ako bo novizvoljena skupščina po svoji kvalifikaciji večini izrekla, da je glede velikosti oblasti treba korekture na ustavi, naj jo izvrši. Vlada pa bi započela protipravno dejanje, ako bi sama proti določni zapovedi ustave hotela izpreminjati to ustavo. Vladi se je očitalo od njenem nastopu, da hoče uvesti diktaturo, to je, da hoče vladati mimo zakonov in proti njim. S svojim prvim činom, z imenovanjem velikih županov, je vse one glasove postavila na laž. Vladi hoče strogo v smislu zakona, noče si v tem pogledu napraviti nobenega očitka, dobro se zavedajo, da bi protizakonito vladanje radikalne vlade

največ škodovalo — radikalni stranki sami. Nasprotno pa bo strogo spoštovanje zakona s strani vlade le utrdilo njeno stališče ter jej pridobilo zaupanje v oči ljudstva.

Znano je, da je radikalni stranki zahteva nedeljivosti Slovenije bila od vsega početka simpatična. Udali so se le, ker so na eni strani v vladi nahajajoči se slovenski demokrati odločno zahtevali delitve Slovenije na dve oblasti, in ker se tudi Koroščeva skupina ni preveč goreče izpostavila za nedeljivost Slovenije. Poslanec in sedanjí minister Ljuba Jovanovič, ki ga označujejo za Pašičevega naslednika v radikalni stranki, je v svojem govoru v ustavotvorni skupščini izrecno dejal: »Ja ču o ovome ponoviti samo ošto sam več rekao v ustanovnom odboru: ja nalazim, da treba ostaviti Sloveniju celu, da bude naše zapadno krajište jugoslovenska marka prema zapadnoj i centralnoj Evropi, da je ostavimo celu, da bude što lača u obrambi sebe i svih nas ostalih...« Lenje in bolj odgovor- nik radikalne stranke ni mogel označiti pomen nedeljivosti Slovenije, nego je storil z navedenimi besedami.

Iz vsega tega pa je spoznat, da niti radikalna stranka ne bo proti postulatú nedeljivosti Slovenije, kadar pride na vrsto v novo izvoljeni skupščini, niti ni sedanja vlada z imenovanjem velikih županov — kaj več mu ni sledilo — hotela ustvariti neopravičljivega preudarca ali napraviti kako neprijazno gesto proti nam.

Vstop muslimanov v vlado?

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) Včeraj so odgovorili v Sarajevu dr. Kara-mehmedović, Omerović in Kurbegović. Kot zastopniki muslimanskega kluba bodo poročali o politični situaciji na posebni muslimanski skupščini, ki ima definitivno določiti, če stopijo muslimani v Pašičevo volitveno vlado. Po poročilih beogradskih listov je ministrski predsednik Nikola Pašić baje akceptiral dva od muslimanov zahteva na pogoja, in sicer: prvič odstop portfelja ministrstva za trgovino in industrijo muslimanom ter imenovanje muslimanskega ministra brez portfelja, in drugič odstop velikozupaniških mest v Tuzli in Travniku. Nasprotno pa je Pašić odločno odklonil muslimansko zahtevo po imenovanju muslimanskega podtajnika v ministrstvu notranjih zadev.

Bodoča vloga naše vojne mornarice.

(Iz krogov naših pomorščakov.)

Ko so si drugi narodi ustvarjali svoje vojne mornarice, so jim določili vloge, ki bi jih morale igrati tako v stratežnem kakor tudi v zunanje-političnem oziru njihove bodoče državne politike.

Po tej začetni bodoči vlogi so si zgradili različne vojne jedinice in oboroževali morskobalo tako s pomorskimi kakor tudi suhopotnimi ustanovami.

In pokazalo se je prej ali slej, da se niso zmotili, temveč da so se vloge, ki so jih igrale vojne mornarice v različnih dogodkih, prav malo ločile od vlog, določenih pri njihovem postanku. Najboljši dokaz so pač dogodki, ki so se na tem polju odigrali v zadnji svetovni vojni.

Ako nemška vojna mornarica ni izvršila vseh prej začetnih vlog in se ni izpolnila nade nemškega naroda na odlični uspeh vloge, ki bi jo morala igrati baš njegova vojna mornarica, je krivda v tem, da vodstvo nemške mornarice ni izkoristilo ugodnega trenutka.

In dandanes — Oglejmo si oboroževanje Amerike na morju. — Ni li vloga, ki jo ima igrati sedanja ali pa bodoča ameriška vojna mornarica, popolnoma jasna? Protiutež aspiracijam Japonske.

Tako bi lahko navedli mnogo primerov, ako samo malo prelistamo zgodovino pomorske politike različnih držav.

Niso li angleški državniki, ko so začeli voditi svetovno osvojevalno politiko, namenili vojni mornarici veliko vlogo, ki jo je ona tekom stoletij tudi častno izvršila?

In pri nas? Naša vojna mornarica se nahaja danes v prvih početkih. Temu faktorju pač zaenkrat še ne smemo pripisati niti v stratežnem oziru kakega večjega pomena.

Pri nas še ne obstoja takolimenovano prekomorsko vprašanje, in naši državniki se še niso nečeli z njim. Ne smemo pa trditi, da naši mornarici danes še ni določena nobena vloga. — Sicer je ona res minimalna in samo lokalna, ker se omejuje za slučaj vojne edino na obrambo naše obale. v mirnem času pa na izvrševanje policijske službe na morju.

S tem pa se ne smemo zadovoljiti. Naš flotni program se absolutno ne sme omejiti samo na te lokalne vloge in tu žalostno končati; temveč mora skupno z razvojem moči in veljave naše države korakati naprej.

Program naše bodoče zunanje politike mora biti tudi naš flotni program. Po tem programu se mora določiti bodoča svetovna vloga naše vojne mornarice in po njem se mora ona dograditi, da mu bo nekoč dorasla.

Kakšen pa je ta naš bodoči program in kakšna je vloga, ki jo hočemo nameniti naši mornarici?

Nimamo namena na tem mestu razpravljati o naši zunanji politiki. Za to so prvič poklicani državniki. Ki bodo ta gordijski voz, ako bog dá in sreča »Junak« , že nekako razvozli, a drugi je pogled v bodoči razvoj svetovne politike tako nejasen, da se pač ne more na tem temelju spuščati v kako jasno določitev smernic naše zunanje politike.

Hočemo se držati samo gotovih zahtev in na temelju teh poskusiti priti do sklepov o bodoči svetovni vlogi naše vojne mornarice.

Jugoslavija je edina slovanska država s precejšnjo morskobalo in pristopom na odprto morje. To dejstvo nam daje pred drugimi slovanskimi državami veliko prednost tako v gospodarskem kakor tudi v zunanje-političnem oziru. Seveda zaradi slabih vez sredine države z morjem in neizraženih pristanišč za enkrat še nimamo velikih koristi od morja, pa tudi večina našega naroda ne kaže dosti zanimanja za ta vprašanje; zadnje je samo delo časa, ko bo Beograd za ta vprašanja kahal ravno tisto zanimanje kot ga dandanes kaže na primer — Split.

Kar se pa drugega tiče, hočemo razpravljati v naslednjih stvkih.

Naša bodoča zunanja politika mora biti pred vsem slovanska! Naj gre po tej ali oni poti — njena težnja bodi pač kar najtesnejša, kar najbolj neprijeteljska vez z največjo slovansko državo — Rusijo. To je že bila naša želja, ko smo še jeli pod tuji jarmom, danes pa, ko smo izpostavljeni napadom od vseh strani, se je ta želja v narodu še povečala.

Naši državniki bodo morali čim prej kreniti na to pot, ker narod to zahteva, pa naj bo Rusija, kakršna hoče, kajti sicer bi nam mogli drugi to prepričati.

Kdaj se bodo seveda v Rusiji izpremenile današnje razmere, ni znano. Na-

Rogožin v „Idijotu“.

Zakaj Rogožin in ne knez Miškin, idijot sam? Od bolehnega, sentimentalno-idealnega otroka Miškina, z njegovo čisto sianjo dušo, do naivnega dekleta Aglaie, ki ne ve v koga je bolj zaljubljen — v kneza ali svojo lepoto, vidimo v tem umotvoru obraze, dušo in značaje ljudi, ki se ti zde navadni, ki jih srečaš povsod, tudi pri nas, ki osvajajo naše misli in segajo v dušo za to, ker se nam zdi, da so pravkar prišli s promenade. Iz domačega salona, iz velikomestnega življenja, iz zakonitnega kafešantana. Prinesli so seboj vse nizkote in intrig, vela telesa in pokvarjene duše, okornost, ki gleda zvedavo nad general-skimi epoleti in domišljavost, ki je ne more prikriti svila in mehke ročice, stopili so na oder, češ, tu smo, oglejte si sna, dobro oglejte, morda zagleda ta ali oni v našem zrcalu svoj razkrinkani obraz, svojo preteklost, del svojega življenja, svoje duševne in telesne napake, skrite misli in vsakdanje besede, ki jih je sam govoril in zardil, ker jih ponavljamo mi. V družbi, ki ljubi in sovraži, sanja in intrigira, pijančuje in uživa izposoja in ne virača, živi in kaže na odrtu, kar bi v salonu skrbno zatajila, pa vidimo obraz, ki nam ni znan, ki ima tuje kretnje, tuje misli in dejanja, ki ne sili nikomur v dušo, ne stika po skrivnih ko-

tičkih našega življenja in nikomur ne kaže zrcala, da si ogleda v njem svoj pristi-ni obraz. Ta zagonetni tujec je Rogožin. Iz Rusije je prišel k nam in samo ona ga pozna. Neskončna ravnina, daljave, ki se jih boji človeška misel. Oko zre in ne vidi konca nerazoranega polja, peščenih mrtvih puščav, ki jih osamljeni orel zamaši kljče v življenje, zagonetnih stoletnih pragozdov, kjer človeški um prirodi še ni pisal zakonov in slikovitih gora, kamor znanost še ni zasadila svojih jeklenih prstov. To je Rusija, kjer ne veš, kaj je večje, zemlja, nedotaknjena priroda ali človek, ki se je rodil v njej in pozna samo njo.

Rogožin je njen sin, tako njen, da ga je težko ločiti od matere. Miškin. Jpančini, Lebedevi, Aglaie so tudi med nami, morda malo drugačni, bolj malenkostni, vsakdanji, ali pa še celo to ne. Rogožina pa bi iskal v naši hipercivilizaciji in malomeščanstvu zaman. Martin Krpan, hlapec Jernej, Krjavci? Ne, to niso Rogožini, še podobni mu niso. Gledaš ga, kako je sedel, podprl glavo, kako se je okrenil, zamahnil z roko, kako so se mu zaiskrile oči, kako ga je preletela in pretresla kot električna iskra misel, ki jo vrže v naslednjem trenutku zaničljivo proč in zdi se ti, da je pravkar stopil iz pragozda, kjer je bil kralj s kraljičco — prirodo, kjer ni poznal nobenih finca, kjer je ljubil, sovražil in vžival ko-

likor in kadar je zahotela njegova duša, kjer ni mislil, kaj bo jutri, kot ne misli hlast na polju, ki se je uprl viharju. Srečala sta se s knezom, pogledal ga je siromašno oblečen, slab duševno in telesno — in hlastu se je zasmilila ponižna vijolica, pomaknil se je v stran, da tudi njo obsije pomladno solnce. K meni pridi, knez, moderen frak in bel telovnik ti kupim, z zlatom ti napolnim žepa, da boš človek med ljudmi, da boš pil iz polne čaše življenja. Tesno mu je, ne ve, kam bi s svojim bogastvom, rad bi, da bi vsi ljudje čutili, kako mu kipi v prsih življenje. Kaipa ženske ljubíš, knez? V trenutku je pozabljen frak in bel telovnik, pred njim stoji ženska, ki jo polubi tako, kot zna ljubiti samo Rogožin. Nič več ne misli, da je knez slab, siromak s culico, ki bi ga lahko strl s svojo žilavo pestjo. Samca vidi v njem, ki lahko postane nevaren njegovi samici. Pa v tem še ni ves Rogožin, ki sedi v vagonu in drvi kamor hoče železni kurir. Ne. Tu samo slutiš, kako bo drvel takrat, kadar in kamor bo hotel on. Parfen Rogožin, ki ljubi in je bogat, tu vidiš veličana, ki so ga oklepale verige, ki jih zdaj trga, lomi in neče proč. Gledaš ga, kako sklepa roke in stiska pesti, kako se je udaril v prsi, kako mu igralo nemirne oči in mišice na obrazu in instinktivno začutili — zdi se, da se v podre vse, kar mu stoji na poti, in res!

Na stečaj je razpahlil vrata in obstal na pragu. Kupim te, Ganja, za tri rublje te kupim! Vse vas kupim, z vašimi general-skimi epoleti, z vašo svilo in podlimi dušami vred vas kupim, jaz, Parfen Rogožin, ki ne pozna več zapreka na svoji poti! Hipoma so stopili generali in činovniki, važne dame in nežna dekleta v ozadije, postali so zbegani, mašni, povsili so oči, zardeli. Gledaš jih, gledaš vinske bratce z rdečimi nosovi in pasje pokornimi obrazi, ki stoji za Rogožinom in nehoti si misliš: zakaj sedite tu in igrate prisiljeno, nepotrebnost komedijo? Stopite tja med nje, ki čakajo kot psi, da jim Rogožin vrže ogledano kost! Tam je vaše mesto. Samo Miškina bi ne poslal tja, ker je pre-slab, ker bi pilana družal pokvarila njegovo otroško dušo. Nastasja Filipovna bi pa sama ne šla, ker je ponosna v svojem razuzdanem življenju. Rogožin ne razume viharja v njeni duši in kaj mu je do tega, kakšne misli roje v njeni glavi! Srečal je njen pogled in hipoma je spoznal, da ona ni med njimi, ki jih lahko kupi za tri rublje. Ne, tu je treba napeti vse svoje sile, samo njegova mora biti Nastasja Filipovna. Osemnajst-tisoč — ne, štiridesettisoč — še ne? Stotisoč dam za te, samo moja bodi! Ni se ji približal z belo krisantemo, ni se ji priklonil po predpisih salonske etikete, tudi zardel ni, ko ji je odkril svoje srce,

Vse druge bi kupil za petindvajset rubljev, za njo ponuja stotisoč. S tem je Rogožin povedal vse, kar čuti njegovo srce. Drugeče ne zna, ne more, in če bi storil, bi ne bil več Rogožin. Tu je prvič izpregovorila iz njegovih ust svobodna, prirodna ruska duša, ki v svojem strmoglavem razmahu ne pozna nobene meje. In takrat, ko je položil k njenim nogam stotisoče, ko se je vzpel v zmago-vitem ponosu in gleda s prezlirom, kako se svetilo oči našopirjene družbe, kako utripajo srca, kako drhte salonski junaki pred silo, ki jo ima v rokah on, Rogožin, kmet, ki ne skriva svoje strasti, ki se ne strahuje kupiti javno to, kar drugi kupujejo skrivaj, takrat, ko je vrgla Nastasja Filipovna stotisoče v peč in so se mu zaiskrile oči, ki je gledal s podvojenim prezlirom osupla, prestrašena lica, dolge vratove in skrčene roke, ki hočejo vse hkrati seči v žerjavico, da si opečejo prste in rešijo božanstvo, ki se mu klanjajo vsi in zdaj gori — mar ni v tem trenutku Rogožin velik in nerazumljiv kot zemlja, ki ga je rodila? To je kraljica, a to je kraljica! V njem vse vibrira, vse živi, uživa, njegova duša se naslaja, strast do ženske, ki hoče z njegovim stotisočkom ponižati in osmešiti podleza Ganjo, prekipava. Gledaš ga in zdi se ti — še hip, pa stre prirodna sila, ki jo je razvnela strast, meso in kosti, plane, objame njo in jo

ka je naloga, da postanemo njeni prijatelji in zavezniki in da sklenemo z njo gospodarsko in vojaško, pred vsem pa pomorsko vojno konvencijo.

Da bo ta zveza za nas eminentne važnosti, ni potrebno posebej razpravljati, ker to vsak otrok razume, ali da bo tudi Rusija imela od nje veliko korist, to hočemo dokazati, ker ravno od teh dokazov zavisi naš flotan program — bodoča svetovna vloga naše vojne mornarice.

Težnja predvojnega Rusije je bila pristop na odprto morje in to po najbližji poti skozi Dardanele. Zaradi tega je Rusija deloma tudi stopila v svetovno vojno in ena glavnih njenih zahtev je bila posest dardanelskih ožin. Ako bi se razmere v Rusiji ne izpremenile in ako bi Rusija zmagala na strani antante, je skoro gotovo, da bi ji jih tudi dobila, čeprav antanti to ne bi baš preveč ugažalo, no, prevrat v Rusiji je to posest za nekaj časa odložil — odložil pravimo, kajti sovjetski komisarji danes želijo po posesti Dardanelov ravno tako jasno izražajo, kakor carski zunanji ministri.

To jasno dokazujejo zadnji dogodi v Orijentu, ki so po našem mnenju le nekaka predzveža za bodočo borbo za posest dardanelskih ožin. Ali se bo ta boj bil z uma svitlim mečem ali s krvavim mečem, bo odločil razvoj bodoče svetovne politike in volja kupcev Dardanelov. Za nas velja le to, da moramo v tem boju biti na strani Rusije in da se moramo na ta boj že sedaj pripravljati, našo zunanjo politiko pa voditi v tej smeri.

To je naša dolžnost, to bodi naša kvačestnost napram Rusiji za vse njene žrtve na žrtvenik naše svobode — naša naša ujedinenja.

Naša zunanja politika mora tu pomagati Rusiji — pokazati mora, da danes, da je to njena namera in da je ta pomoč odvisna samo od konsolidacije naših razmer.

In v tem smislu se mora izdelati naš flotan program in določiti bodoča svetovna vloga naše vojne mornarice.

Mi moramo biti na morju tako pripravljeni, da moremo v boju za Dardanele vsaj občutno nagajati sovražnikom Rusije.

Sedaj po porazu Grške smo postali najmočnejša balkanska država, pa nam pripada pristop tudi na Egejsko morje. Naši državniki naj ne zamudijo ugodne prilike na sedanjih orijentalnih konferenci in naj energično zahtevajo za nas primerno pristanišče na obali Egejskega morja, ki bi ga mogli izkoristiti kot pomorsko bazo.

Naše velike križarke in podmornice se bodo morale pojaviti v takem številu pred Dardanelami, da bo sovražnik v Egejskem morju in pred Bosporom v svojih operacijah neprestano vznemirljen.

To je v kratkih potezih bodoča vloga naše vojne mornarice, to je njen gradbeni program na suhem in na morju.

Vloga, ki smo jo omenili, je zelo velika in častna, vredna zgodovine naših prednikov, in zato smo prepričani, da bo ta zgodovina vložila ves svoj trud in neno izvršitev.

Svedba bo za častno dosego te vloge potrebno doprinesiti še mnogo materialnih žrtv, tako od strani države, kakor tudi od strani poedincev, no, zavest, da s tem v veliki meri pomagamo velikosti naše domovine, bo vsakoga navdušila.

Jadranski Stražarji pa, ki si je ravno izbrala lepo nalogo, da pokloni državi pomorske vojne edince, želimo, da bi kar največ doprinesla in s tem pomagala izvršiti častno in »junaško« bo dočo svetovno vlogo naše vojne mornarice.

poterne v razburkani vrtnice življenja. V tem trenutku gleda iz njegovih oči pristna ruska duša, kroži v njegovih žilah pristna ruska kri, v tem trenutku je Rogožin lep, ker je naraven, velik, ker je sin velike zemlje, močan in zagonečen, ker je močan in zagonečen narod, ki ga je rodil.

Se enkrat je lep, nerazumljiv, ruski — ko objame kneza, ko mu obesi svoj križec na vrat in zaviti nož za njegovim hrbtom; potem ga je strlo življenje. Ko je umiril svojo trdovratno samico, ki ga ni razumela, ker je bila ženska in ne samo samica, ko tava s svečo po sobi in ga peče vest, ko se boji posledice zločina, je ostal samo še okvir portreta veščane. Viditi ga, kako se spodika in išče opore, kako govori sam s seboj in sluti prikazni, ki preže iz vseh kotov nanj in nehoti se ti zasmili ranjen tiger, ki je lep samo takrat, kadar kraljuje in mori nemoten v puščavi. Tu je Rogožina strl človek, postal je morilec, ki nič več ne imponira, ker je podoben vsem ljudem, ki jih teži zločin. Pri nas je govoril Rogožin iz ust g. Putjate in njegova zasluga je, da smo videli na našem odru tega nenavadnega človeka, ki je nerazumljiv kot je nerazumljiva njegova mati — svedba stina. I. Zupanič.

Naša dolžnost.

Ko zavlada ob novem letu veselo razpoloženje, nastaja za nas neprijetna dolžnost, da opozorimo na trpljenje onih, ki ječe pod tujim jarmom.

Vi vsi, ki vam je dano, da zadovoljni v krogu svoje rodbine praznujete novo leto, vi vsi, ki ste v stanu, da z novoletnimi darili izkazujejo svojo ljubezen do svojih dragih, ne pozabite pri tej priliki onih, ki so zapuščeni od vseh, ki so izpostavljeni vsem vrstam nasilja in preganjanja. Nihče ni tako zapuščen in nihče ni tako preganjan, kakor naši bratje in sestre tam preko.

Spomnite se jih zato na dan novega leta in utrdili ste lastno srečo ter posvetili praznik.

Ni pa bolj izdatnega načina pomoči in ni bolj učinkujočega darila, ko da izročite svoj dar oni naši organizaciji, ki je mati neodrešenih, ki je njih zadnji in največji up, naši Jugoslovnski Matici.

Naj zato ne bo patriota, ki bi ob novem letu ne storil svoje nacionalne in človeške dolžnosti in ne poklonil malega daru Jugoslovnski Matici.

S polno zavestjo, da bo njegov dar dobro in pravilno uporabljen, lahko vsakdo odda svoj dar, kajti ni skoraj med nami organizacij, ki bi toliko storila za kulturni napredek našega naroda, za utrditev jugoslovnske in državne misli in pa ohranitev našega življa tam preko, kot Jugoslovnska Matica.

Zal nam ni mogoče, da bi podrobno opisovali vse delo Jugoslovnske Matic, kajti s tem bi škodovali samo onim, katerim velja vsa naša skrb.

Moramo se zato omejiti le na nekatere stvari, toda tudi te bodo zadostovale.

Zasluga Jugoslovnske Matic je, da je po vsi državi razširjena misel na neodrešene brate. V Skoplju, v Bitolju, v Velesu in po vsi ostali državi delujejo danes podružnice Jugoslovnske Matic in da se je to zgodilo, je zasluga ljubljanskega pokrajinskega odbora.

Toda ne samo misel na ugrabljene brate, tudi jugoslovnska misel je dobila v Jugoslovnski Matici svojega najboljšega propagatorja. Celo vrsto predavanj s krasnimi skiciranimi slikami je priredila Jugoslovnska Matica in skoraj bo ta njena akcija izvedena tako, da bodo vsak teden po vsi deželi od Jugoslovnske Matic prirejane predavanja. Dasi šele v začetku svoje akcije, vendar ni v Sloveniji društva, ki bi priredilo toliko predavanj kot Jugoslovnska Matica.

Ljudska prosveta je splošni ena prvih programnih točk Jugoslovnske Matic. Izpolnjujoč to svojo nalogo je storila Jugoslovnska Matica za slovensko knjigo in še posebej za ljudsko knjižništvo toliko kot nobena druga organizacija. V desetisoče gre številu knjig in na stotine ljudskih knjižnic živi edinole od Jugoslovnske Matic.

In poleg knjižnic so razna pevstva, tamburaška in naobrazovalna društva, ki so skoraj popolnoma odvisna od Jugoslovnske Matic.

Da more vse te svoje ogromne naloge izpolnjevati, pa potrebuje Jugoslovnska Matica denarja, denarja in zopet denarja. V ta namen je kot krepka in čila organizacija segla po samopomoči.

Skupno z Glasbeno Matico je osnovala v hiši Filharmoničnega društva Maticno knjigarno, ki bo sigurno stalen in precejšen vir njenih dohodkov.

Skoraj pa bo tudi otvorjen Maticen kinematograf, ki bo na pameten način vezal koristno s prijetnim. Bo to kinematograf, ki bo samo v službi lepote, pouka in pravosti in v katerem zato one glupe in škodljive senzacije in lascivnosti ne bodo imele mesta.

S kinematografom pa bo zveza naša nekaka slovenska »Uranias«, ki bo s poučnimi predavanji skrbela za umstven in srčen napredek naroda.

Poleg vseh teh pa čaka Jugoslovnsko Matico še vse polno drugih velikih nalog in da jim bo kos, skrbite vi, patrioti, ki hočete zmago našega naroda in hočete pravico za naše neodrešene.

To pravico jim nosi Jugoslovnska Matica s tem, da jim s kulturnim delom daje moč, da vzdrže.

Toda edino z vašo pomočjo! Zato na dan novega leta ne pozabite naše prve nacionalne organizacije in z darom Jugoslovnski Matici vstopite med graditelje naše lepe bodočnosti.

Zlasti pa ne pozabite spomniti mladino — naš up — na Jugoslovnsko Matico, kajti njena dolžnost je, da izvede to, kar sta pričeli vi.

Neprijetno je opominjati na nesrečo drugih, toda prijetno in neobhodno je pomagati bednim. Zato radi vršimo svoj neprijeten posel, zato upamo, da bodo storili patrioti svojo dolžnost.

Spomnite se Jugoslovnske Matic!

Zavezniška konferenca v Parizu.

ODLOČITEV V REPARACIJSKEM VPRAŠANJU. — GOVOR NEMŠKEGA DRŽAVNEGA KANCE-LARJA.

— Pariz, 2. januarja. (Izv.) Na današnji popoldanski seji zavezniških ministrskih predsednikov je pričakovati, da pade odločitev v reparacijskem vprašanju. Konferenca bo najprej razmotrivala predloženo načrte Francije, Anglije in Italije.

— Pariz, 1. januarja. (Izv.) Bonar Law je že sredi prispel v Pariz v spremstvu številnih strokovnjakov. Na konferenco je prispel tudi angleški zunanji minister Lord Curzon. Belgijska delegacija pod vodstvom ministrskega predsednika Theunisa je danes zvečer došla v Pariz. Italijo bo na konferenci zastopal italijanski veleposlanik v Parizu. — Mussolini ne pride.

— Rim, 2. januarja. (Izv.) »Idea Nazionale« veli med drugim, da se pričenja angleško in francosko stališče približevati italijanskemu stališču v reparacijskem vprašanju. V glavnem gre za vprašanje sosedbe ruhrskega ozemlja.

— Berlin, 2. januarja. (Izv.) Listi objavljajo v celoti govor, ki ga je imel državni kancelar v Hamburgu v krogu hamburških trgovcev, importerjev, eksporterjev in industrijscev. Govor je bil v glavnem naslovljen na pariško konferenco, ki se ima sedeti danes popoldne, da končno reši vprašanje reparacij. V glavnem se je državni kancelar v svojem govoru dotaknil načelnih točk reparacijskega vprašanja, razpravljal pa je tudi o plačilni sposobnosti Nemčije in o možnosti najetja zunanje posojila. V enem oziru bi bile zahteve Francije samomor za Nemčijo, če bi jih morala izpolniti. Reparacijska komisija sama je bila mnenja, da Nemčija ne more plačevati in če bi Nemčija morala izpolniti obveznosti napram svojim upnikom, je to sedaj nemogoče. Upniki Nemčije morajo najprej ugotoviti plačilno sposobnost Nemčije in si ustvariti jasno sliko, v koliko je Nemčija sposobna izpolniti svoje plačilne obveznosti. Končno je državni kancelar dr. Cuno kratko omenil vprašanje ruhrskega ozemlja. Glavni pogoj za bodoči mirni gospodarski razvoj Nemčije je, da je okupirano ozemlje očiščeno.

Državni kancelar je končno omenil vprašanje konflikta med Francijo in Nemčijo. Nemška vlada je predložila Franciji načrte o sporazumu, na podlagi katerega bi bil odstranjen vsak bodoči konflikt med obema državama, ker bi se morali obe državi obvezati, da ne vodi in začne nobena država vojne proti drugi brez predhodnega obveščanja interesiranih držav in da bi se moral popreje izvesti v spornem ozemlju ljudski plebiscit. Narod ob Reni naj bi se imel povprašati, ali želi vojno ali je proti vojni. Francija žalibog te ponudbe ni odobrila.

— Pariz, 1. januarja. (Izv.) Današnji »Tempe« priobčuje s ozirom na jutrišnji zavezniško konferenco načelne smernice v rešitvi reparacijskega problema. — Med drugim omenja »Tempe«, če Anglija glede svojih zahtev popusti, ji ni odrekati priznanja, če bo Francija naprošena, da svoje zahteve napram Nemčiji zniža, mora temu predlogu le v toliko pritrčiti, da se na drugi strani zmanjšajo francoski dolгови napram Angliji in Severni Ameriki.

Odločno pa je »Tempe« proti temu, da bi se na konferenci ustno zaslusal zastopnik Nemčije o njenih predlogih. To zaslišanje bi bilo brezpomembno. Dalje je list proti temu, da bi se končno veljavna razsodba o reparacijskem problemu zaspasila od kako mednarodne konference. List dalje zagovarja stališče, da se ne more Nemčiji dovoliti nikakega moratorija, ne da bi bile podane zastavne garancije. Francija pa tudi ne izgubi nobenega trenutka, da se posvetovanja v interesu stvarni zaključijo, kljub temu, da bi med zavezniki nastopile difference radi francoskega stališča. Francija je vedno in v bodoče v interesu Evrope odločena v vseh slučajih ohraniti obstoj antante.

BOJ MED BREZPOSELNI MI IN ANGLEŠKO POLICIJO.

— London, 1. januarja. (Izv.) V enem delavskih predmestij je prišlo do krvavih spopadov med policijo in brezposelnimi delavci.

Zbirajte znamke za Jugoslovnsko Matico!

Volina borba.

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) Včeraj je odstopal predsednik demokratske stranke, Ljuba Davidović, v največji volilni okraj Srbije, Požarevac, kjer priredi več volilnih shodov. Iz Zagreba so prispeli Kosta Timotijević, dr. Kumanudi in Svetozar Pribičević, ki so se udeležili shoda demokratske stranke za Hrvatsko in Slavonijo.

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) Minister notranjih del, Vujičić, izda v najkrajšem času posebna navodila političnim oblastem v vsej državi, kako imajo nastopati tekom volilne borbe in pri volitvah. Navodila naglašajo popolno volilno svobodo. Minister notranjih del zahteva, da se mu vsak slučaj kršitve volilne svobode takoj naznani. Navodila bodo predložena v odobrenje na eni prihodnji seji ministrskemu svetu, nakar bodo takoj odposlana na mero-dajna mesta v ravnanje političnim oblastem.

BOJ ZA KANDIDATSKA MESTA.

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) V vseh strankah, zlasti v demokratski in radikalni, je opaziti živahno zakulisno borbo za kandidatska mesta. Svoje kandidature prijavljajo popolnoma nove osebe. Dosedanji šef v kabinetu ministrskega predsedstva, Velja Popović, je prijavil kandidaturu na radikalnem programu za moravski okraj, svoje dosedanje službeno mesto je zapustil. Na njegovo mesto kot šef kabineta ministrskega predsedstva je imenovan dosedanji šef kabineta zunanjih zadev, Boško Hristić, na njegovo mesto pa bo imenovan tajnik v istem ministristvu, Spasoje Vesnić.

RADIKALCI ZA IZBOLJŠANJE DUHOVNIŠKIH PLAČ.

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) Tridesetčlenski akcijski odbor radikalne stranke je imel včeraj sejo, na kateri je razmotril sedanje momente volilne borbe. Zelo zanimivo je tudi, da je akcijski odbor razmotril vprašanje izboljšanja plač svečeništvu vseh veroizpovedanj. Odbor je sklenil, da priporoča vodstvu radikalne stranke, da se z vso odločnostjo zavzame za izboljšanje gmotnega položaja vsem svečnikom vseh v ustavi priznanih veroizpovedanj.

Konference dr. Šusteršiča v Beogradu.

Dr. Šusteršič ni kandidat radikalne stranke.

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) Kakor je bilo že pred dnevi javljeno, je prihod dr. Šusteršiča v Beograd vzbudil v vsej beogradske javnosti in v vseh političnih krogih splošno zanimanje. Dr. Šusteršič ni konfiriral edinole z radikalnimi politiki, marveč je stopil v stike tudi z demokratskimi, zemljoradniškimi in ostalimi voditelji. Vse konference so imele izključno le popolnoma informativen značaj. Dr. Šusteršič je trikrat konfiriral z ministrskim predsednikom Nikolo Pašićem, dalje je konfiriral tudi s Krsto Timotijevićem, Ljubo Davidovićem, Ljubo Jovanovićem, dr. Lazo Markovićem, dr. Grgi- nom in še z mnogimi drugimi političnimi osebnostmi.

Po informacijah Valjeva dopisnika do danes dr. Šusteršič ni sklenil še nikakega sporazuma z radikalcem glede nastopa pri bodočih volitvah v narodno skupščino. Vse te vesti so tendenciozno izmišljene. Takisto je tudi izmišljena vest raznih beogradskeh listov, ki jo je zabeležil tudi »Slov. Narod«, da je dal Pašić na razpolago dr. Šusteršiču denar za volilno kampanjo. Ni še popolnoma gotovo, kako politično taktiko zavzame dr. Šusteršič napram strankam v Sloveniji in če se v resnici odloči, da stopi v volilno borbo. Splošno je beogradske tiste o dr. Šusteršiču poročal zelo objektivno.

Veliko zborovanje beogradske omladine.

Demokratske dosegli večino v »Pobratimstvu«.

— Beograd, 2. januarja. (Izv.) Dne 31. decembra je bilo v Beogradu zelo živahno. Na več krajih je bilo prirejeno nih okoli 10 večjih ali manjših zborovanj in konferenc. Zborovanja so priredili med drugimi tudi beogradske najemniki proti novemu stanovanjskemu pravilniku. Najzanimivejše je bilo zborovanje celokupne beogradske akademске omladine, združene v »Pobratimstvu«. Kakor znano, je v tem društvu organizirano celokupno dijaštvo beogradske univerze brez razlike na strankarsko pripadnost. Vsi dijaki pripadajo raznim strankam, tako demokratski, radikalni in drugim. V društvu so dalje zastopani tudi republikanci, marksisti in socialisti. Na nedeljskem zborovanju je bilo treba voliti predsedstvo. Glasovanje, ki je trajalo v nedeljo od 1. popoldne do 9. zvečer, je bilo zelo voharno in burno. Za vse kandidatske liste, tako za demokratsko, radikalno, marksistično, republikansko in ostale, se je razvila strastna agitacija.

S splošno napetostjo pa je tudi vsa javnost pričakovala izida volitev.

Na novega predsednika narodne skupščine je bil razglašen demokratski kandidat, izid volitev je bil ta: demokratski 659 glasov, radikalni 620, marksisti (bivši kumunisti) 481, republikanci 268, zemljoradniki 97 in socijalisti 12. Po objavi izida volitev je demokratska akademska omladina priredila po glavnih mestih manifesta-cije. Na Terazijah je bilo kratko zborovanje, na katerem demokratski akademiki odkorakali pred stanovanje Ljube Davidovića, da se manifestirajo za demokratsko stranko.

Politične vesti.

— Bivši poslanec ne dobe več dnevnice. Finančni minister dr. Stojadinović je poslal te dni poslanecem narodne skupščine dr. Lukinju dopis, v katerem ga obvešča, da ne more izdati kredita v znesku 1 milijon dinarjev za narodno skupščino, marveč samo po milijona ter obenem zahtevati, da se zmanjša osebne finančne minister dr. Stojadinović je obenem odbil kredit za izplačilo dnevnice bivšim narodnim poslancem, ker stoji na stališču, da ti poslanci nimajo več pravice do dnevnice, ker je bila narodna skupščina razpuščena.

— Orjuna. Dne 1. t. m. je začel izhajati v Ljubljani nacionalistični organ »Orjuna«, in sicer kot dnevnik. V uvodnem članku izjavlja, da hoče Orjuna en integralno ujedineni jugoslovnski narod, katerega hoče odgojiti tako, da se bo vsak poedinec s ponosom zavedal, da je pripadnik tega naroda. Hoče, da bodo v naši državi srečni državljani in da se bo v njej spoštoval zakon. Hoče pa tudi očistiti sveto zgradbo naše domovine od onih, ki jo z brezprilnim zločinstvom uničujejo. Organizacija je potrebna, ker mero-dajni faktorji so vseobšli položaj v državi in izven nje le poslabšali. Organizacija je rodila potreba. Vodila jo bo železna disciplina, vsposobljena pa jo bodo grehi današnjih voditeljev naroda. Orjuna hoče pomagati in bo tudi pomagala narodu. Naročnina lista je za celo leto 48 Din. Posamna številka stane 1 Din. Kakor je nam simpatična organizacija kot taka, tako se ne moremo ogreti za ime lista »Orjuna«. Saj bi se vendar lahko našlo za list pošteno jugoslovnsko ime.

— Izpiti za diplomatično službo. Iz Beograda javljajo: Ministrstvo zunanjih del objavlja, da se vrše od 15. januarja do konca februarja t. l. izpiti kandidatov za vstop v diplomatsko službo, v katero bodo sprejeti oni kandidati, ki bodo izpolnili vse pogoje in ki bodo napravili izpit z najboljšim uspehom. Prošnje z zahtevnimi dokumenti je treba predložiti do 15. januarja t. l. ministrstvu zunanjih del, personalni oddelek.

— Borba za mesto velikega župana v Osijeku. Iz Beograda javljajo: Po poročilu »Tribune« je včeraj dopoldne sprejel ministrski predsednik Nikola Pašić 50 oseb broječo deputacijo iz Osijeka pod vodstvom narodnih poslancev. Deputacija je ministrskemu predsedniku predložila protest osijeških Srbov in Hrvatov proti imenovanju dr. Gabreka za velikega župana v Osijeku. Deputacija je prosila ministrskega predsednika, da naj še nadalje ostane župan dr. Božić.

— Protest zaveznikov pri madžarski vladi. Dunajski listi priobčujejo poročilo iz Budimpešte, da je vrhovni zavezniki svet potom svojih zastopnikov v Budimpešti pri madžarski vladi odločno protestiral proti temu, da je še vedno veljavni državni grb krone sv. Štefana, ki je simbol nekdajne integritete Madžarske in je obenem tudi politični simbol madžarskih imperijalistov. V tem državnem grbu se namreč še vedno nahajajo nekdanji Madžarski priključilni teritoriji, ki so sedaj državno-pravno prešli pod suvereniteto nasledstvenih držav. Vrhovni svet pozivlja madžarsko vlado, da v najkrajšem času restavira nov grb, odgovarjajoč določbam trianonske mirovne pogodbe.

— Ljenu o politični situaciji. Na zborovanju agitatorjev komunistične stranke je Ljenu dejal: dogodki so pokazali, da smo ne glede na ogromno šte-vilo storjenih napak ostali gospodarski položaja v Rusiji in tu na notranji fronti nam ne preti nobena nevarnost. Z Rusijo smo končali. Ona bo dolgo v naših rokah, kar se tiče nje in ruskih komunistov, sem popolnoma brez skrbi. Druga stvar so naše perspektive v Evropi. Pri-znati je treba, da je proces socialne revolucije radi neugodnih razmer, ki so nastale v Rusiji po naših poizkusih, za-držan. Naš poizkus je dobil negativen značaj. Vaša naloga, kot agitatorjev, ki odhajate v tujino, ima posebno važ-en značaj. Treba je pospešiti socialno revolucijo v Evropi — sicer bomo prisiljeni popuščati tudi doma še dalje, če-sar bi seveda ne bilo želeli. Dokler bom živ, ne dovolim izpremeniti Rusijo v kapitalistično blato. Upam, da bo Rusija še pred mojnimi očmi prej predno me ugo-

nobi bolezen in smrt v stani otresti s sebe gnusno novo gospodarsko politiko in preiti k čistemu komunizmu. Zdi se mi, da bo 1923. leto začetek dobe vojne sa ustanovitve delavske vlade v Evropi. Prorokujem spomladi 1923. leta strašno razredno vojno v Nemčiji, ki se bo končala s pomočjo naše rdeče armade s smago. Bojni odredi, ki so se organizirali v mnogih evropskih prestolnicah, so sanesljiva opora. Če osvojimo Evropo, o čemer ne dvomim, pridejo na vrsto druge države na svetu. Iz preprostih naših nalog smatram za važno agitacijo v inozemstvu za priznanje sovjetske vlade v Rusiji. Z vašo energijo in prebrano agitacijo morate prisiliti evropsko delavstvo, da dosežejo pri svojih kapitalističnih vladah priznanje sovjetske vlade.

== V madžarskem parlamentu je bil v zaključni seji velkanski vrišč in hrup, ko je socialni demokrat Proper emenjal delavskega voditelja Oramija, ki je od poloma komunistične vlade v inozemstvu in izjavil, da se ne more vrniti, dokler bo divjal na Madžarskem sedanji režim, ki je umoril 10.000 delavcev. Predsednik je Properja odvzel besede, nakar je izbruhnil vihar v zbornici.

== Med Romunijo in Rusijo. »Ere nouvelle« poroča iz Bukarešte, da je sovjetska vlada predlagala romunski vladi mirovno konferenco pod temi pogoji: Rusija prizna aneksijo Besarabije, Romunija, katera mora za to priznati oficijelno sovjetsko vlado in prepustiti ji romunski zlati zaklad, ki je bil l. 1916 prenešen v Moskvo, kjer se še sedaj nahaja.

== Rusko carsko poslanstvo v Kodanju odpravljeno. Iz Kodanja poročajo, da se je vzdrževalo tam kljub nastopu in trajanju sovjetskega režima do sedaj rusko carsko poslanstvo, katero pa preneha s novim letom. V uradnem diplomatskem seznamu, ki izide koncem leta, to poslanstvo ni več navedeno. Vodja dosedanjega poslanstva bo vzdrževal v Kodanju odslej samo pisarno za ruske begunske potrebe.

== Strah pred Rusijo. »New Statesman« piše: »Dva oblaka sta omračila pretekli teden nebo nad Lausanno. Prvi je jeza ruske delegacije. Ona je postala nezaupna in bojevit in v zadnjem času se je ta nezaupnost in ogorčenje še bolj povečalo. Zaradi soglasja med savezniškimi državami in turškega sporazuma glede kompromisa v dardanelmskem vprašanju je bila ruska delegacija neprijetno presenečena. Izjavila je, da je nastop konference proti nji sovražna. Lord Curzon pa lahko predvsem dokazuje, da je bilo njegovo postopanje popolnoma korektno in da so bili Rusi kot ponavadi tudi v tem slučaju nesposobni. Seveda korektnost ni zadnja beseda v diplomatski umetnosti in treba bo napeti vse sile, da se pomiri Rusija. Sedanja položaja je zelo kritična. Čiherin vstraja pri svojih zahtevih, da se prepove bojnim ladjam vožnja skozi Dardanele in grozi v slučaju, če bodo zavrnjeni nadaljevali svojo politiko, da se bo ne samo vrnil v Moskvo, ne da bi podpisal pogodbo, marveč da bo nastopila Rusija s svojo mornarico v Črnem morju proti nam. To grožnjo lahko smatramo za prosto samohvalbo. Pač pa nam je znano, da ima Rusija v svojih rokah drugo nevarno orožje. Bilo bi otročje trditi, da nimamo varstva se bati Rusov. Imamo največji vzrok — to je svetovni mir. Ako ne bomo dovolj pametni, da pomirimo Moskvo, gorje nam! Kako dolgo bomo še omahovali glede priznanja sovjetske vlade?«

== Sovjeti in Lausanna. Iz Moskve poročajo, da se je vršila na Ljenuvsem stanovanju izredna seja sovjetske narodnih komisarjev, posvečena lausanski konferenci. Udeležili so se je ugledni člani revolucionarnega vojnega sovjeta, rdečega generalnega štaba in predsedništva VKIK. Razpravljali so o brzojavkah Čiherina o položaju na konferenci in sumljivem ponašanju turške delegacije. Sovjetski delegaciji je bilo poslano navodilo, naj napne vse sile in pritiska na turško delegacijo, da podpre tudi ona Čiherinove zahteve. Poleg tega je bilo sklenjeno mobilizirati čim prej nekaj korov na Kavkazu.

== Vstaja v Indiji. Iz Londona poročajo, da se vrše na severozapadni meji Indije boji med vstaji in angleško vojsko. Angleški aviatorji bombardirajo indijske vasi.

== Vstaja v Trakiji. Z grške meje prihajajo vesti, da je poslal grška vojska oblast zaradi vstaje v zapadni Trakiji številne vojaške odrede, ki so nastopili zelo strogo proti turškemu in bolgarskemu prebivalstvu; večina premožnih Turkov in Bolgarov je izgnana na otoke, njihovo premoženje pa zaplenjeno, družine pa aretirane. Četniki še nadalje napadajo železniške postaje in mesta v okolici Gumurdže. Uspehom ustatav mnogo doprinaša razkrajanje grške armade. Več tisoč grških deseterjev se skriva v gorah. Orki so organizirali posebne črkeške odrede, ki se bore proti ustalem.

Gospodarstvo.

SPLOŠNE DOLŽNOSTI DAVKOPLAČEVALCEV V I. ČETRTLETJU 1923. (Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani.)

I. Vložitev napovedi.

a) Za dohodnino. — Rok za vložitev napovedi koncem januarja 1923. Do tega roka mora vsakdo, kdor se plačuje dohodnino, vložiti napoved iz lastnega nagiba, da se ogne samuodnim posledicam § 203, zakona o osebnih davkih. Davčna oblastva niso več dolžna opozarjati davkoplačevalcev s posebnimi pozivi na njihovo dolžnost, ampak so upravičena vsem, ki ne vložijo napovedi v določenem roku, odrediti dohodnino po uradnih pripomočkih. Posebne pozive dobe le oni, katerim namenjava davčno oblastvo za l. 1923. prvi predpisati dohodnino.

b) Za rentnino. — Mkratni z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebnega poziva. Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki se plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta niso izpremenili, ako se njihovi rentalni zavezanci dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih. Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj s primerno utemeljitvijo pravočasno prosi za podaljšanje roka.

II. Namenska o izplačanju službenih prejemkov.

Vsa, kdor izplačuje službene prejemke, stalne ali premenljive v višini, ki utemeljuje za dohodnino davčno dolžnost, je zavezan do konca januarja 1923. naznati te prejemke davčnemu oblastvu na posebni tiskovini.

III. Prizivni rok.

Vaš odprave davčnih plačilnih nalogov so predpisali odmerjeni davki javno razglašeni pri davčnih oblastvih, davčnih uradih in županstvih. Razgrnitve se javno razglasi na krajevno običajni način.

Predpisi so razgrnjeni 15 dni. Prizivni rok se prične s 16. dnem po razgrnitvi in traja 15 dni. Prekoračenje prizivnega roka se izprezeda le, če je bil kdo po kakem naravnem dogodku, ali po kakem drugem nepreračunljivem dogodku zadržan vložiti pravčasno priziv ali če on ali njegov pooblaščenec brez lastne krivde ni zvedel za razgrnitev predpisane izkaze. — Pred potekom prizivnega roka vložene prošnje za podaljšanje roka ali za prilavo odmerne podstave prekinjejo s dnem vložitve prizivni rok, ki počne zopet teči šele z vročitvijo rešitve. Za utemeljitve dohodninskega priziva je davčni zavezanec tudi upravičen prošnji, da se mu dovoli vpogledati in prepisati akte o njegovih davčnih prireditih. Prizivni rok se tudi v tem primeru prekine, kakor pri prošnjah za prilavo odmerne podstave.

Davčna oblastva imajo nalog, da uradno razgrnitve predpisanih izkazov na ta način, da se bo vršila ob naprej določenih rokih in sicer prvih 15 dni vsakega koledarskega četrtletja za vse davke, odmerjene v preteklem koledarskem letu. O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v IV. četrtletju 1922, bodo v smislu gornjega naloga razgrnjeni predpisani izkazi v prvih 15 dneh meseca januarja 1923. v kolikor niso davčni zavezanci na razgrnitve istega roka posebej opozorjeni.

IV. Jamstvo za dohodnino.

Industrijski obrati, ki so na podlagi jamstva za dohodnino, uveljavljenega s čl. 153a, št. 4. in z. s. l. 1922/1923 zavezani pooblaščenec od izpremenljivih službenih prejemkov svojih namestencev, so zavezani v IV. četrtletju 1922., pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu do 14. januarja 1923. s posebnim izkazom v dveh izvodih.

V. Davki na poslovni promet.

a) Davkoplačevalci, ki so zavezani plaševati davke po knjigi opravljene prometa (razna podjetja, zavezani javni računodajci, vsi obrati in podjetja, katerih promet je v minulem letu presegal 360.000 Din.) so dolžni plačati davke na poslovni promet za IV. četrtletje 1922. do 30. januarja 1923. in hkrati predložiti prijavo ali z uporabo stare tiskovine, kjer so se na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu delegacije ministrstva financ z dne 22. maja 1922 A I 6/3 (Uradni list z dne 3. junija 1922 št. 39). Zamudniki se še posebno opozorijo na svojo dolžnost ali s posebnimi pozivi ali s javnim razglasom ter s zapretilom uradne oscene ter vrednostnih glob. Kdor vložil nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe. b) Davkoplačevalci, katerih promet ni v minulem letu presegal zakonito določene meje 360.000 Din, niti ni bil manjši od 15.000 Din so zavezani na splošno poziv in v določenem roku vložiti prijavo o prometu, opravljenem v minulem letu. Roka za vložitev finančno oblastvo še ni objavilo, bo pa predvidoma objavljen v I. četrtletju 1923. Ako se za te prijave uporabi stara tiskovina, je je dopolniti za promet, opravljen z državo, od katerega se plačuje davki že ob izplačilu pri državni blagajni, z besedilom vzorca, objavljenega v gornjem razglasu finančne delegacije.

Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor omeni letni promet po lastni vednosti in podatkih.

VI. Dopolnitev direktnih davkov.

Dne 1. februarja 1923 dosepejo v plačilo direktni davki za I. četrtletje 1923. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. februarju prisilno izvršiti in zaračunati poleg 6 % zamudnih obresti še za opomin 4 % tirjanega zasotanka.

VII. Vojaška taksna.

Vsi vojaškotakani obvezanci so morajo tekom januarja 1923 zglasti pri tisti občini, v kateri imajo dne 1. januarja 1923 svoje bivališče. — Vojaškotakana obveznost traja do dovršenja 46 let.

VIII. Takse.

Dne 15. januarja 1923 dosepejo v plačilo takse, ki se periodično plačujejo za stalne objave ali reklame, za pravico, da se točilo plačilo pod milim nebom, za pravico, da se točilo plačilo v baraki, za biljarde, za avtomobile, za flakarske vozove, za odobritve privatnega skladišča po carinskih predpisih. (tar. post.: 2, 64, 65, 98, 100 in 214.)

OMEJEN OALI NEOMEJENO PRISELJEVANJE.

V ameriških industrijskih krogih se razpravlja o tem, da bi prišla Amerika zopet do neomejenega priseljevanja, češ da ameriški industriji primanjkuje delavstva, zlasti za najtežja dela. Lansko leto takrat, ko se je omejilo priseljevanje na določene kvote, je bilo v Ameriki mnogo nezaposlenih delavcev vsled velike krize v industriji. Od takrat dalje pa so se razmere zboljšale in sedaj se čuti pomanjkanje težkih delavcev. Odtod je nastala agitacija, da se omejevanje priseljevanja ali sploh odpravi ali pa znatno ublaži. Vlada je tozadevno poslala svojega uradnika po raznih industrijskih podjetjih, da se prepriča o sedanjih delavskih razmerah. Njegova izjava, ki jo objavlja Department of Labor, pravi, da je naletel povsodi na agitacijo proti omejitvi priseljevanja. To agitacijo hoče pobiti trdeč, da sloni na nerazumevanju določeb in posledic zakona, ki omejuje število priseljenecv vsake narodnosti na 3% števila prebivalcev dotične narodnosti bivačih v Združenih državah. Takozvani 8% zakon ni provzročil skleranja priseljevanja in oni, ki sedaj kričijo proti temu zakonu, pozabljajo, da bi bil zakon dovolil prihod mnogim priseljenecem, ako bi bili prišli iz onih plemen, ki so Ameriko napravila veliko in so tvorila ogromno maso našega priseljevanja pred 20 leti nazaj. Zato pa nova agitacija ne napravila na vladnega poročevalca nikakega vtiska. Tako ostane torej ameriška vlada še nadalje na stališču omejenega priseljevanja.

—g Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v prvem tednu meseca januarja t. l. sledeče poučne tečaje in predavanja: 1.) V četrtak 4. januarja v Prečani ob 11. uri v šoli (cepljeni tečaj za mladino, okr. ekonom Kafof). 2.) V soboto 6. januarja v Novem mestu v mestnem sadovnjaku ob 14. uri (o sajenju in obrezovanju sadnega drevja, okr. ekonom Kafof). 3.) V Velesovem ob 15. uri v občinski pisarni (o zboljšanju hlevov, gnojšč in o govedorej, pomočnik okr. ekonom Hladnik). 4.) V Hočah, okraj Maribor, po rani maši (pogrešek v domačem kmetijstvu, okr. ekonom Strekelj). 5.) V Kotljah na Stajerskem (o pospeševanju živinoreje, o sadjarstvu in o uporabi umetnih gnojil, okr. ekonom Wernig). 6.) V nedeljo 7. januarja v Novem mestu v združni šlini ob 14. uri (tečaj o cepljenju, okr. ekonom Kafof). 7.) V Bučki ob 7. uri (o splošnem kmetijstvu, pomočnik okr. ekonom Ambroz). 8.) V Primskem pri Litli, po rani maši (o racionalnem gojenju, o izboljšanju gnojšč in hlevov, pomočnik okr. ekonom Jereb). 9.) V Livoi pri Kočevju, v šoli ob 10. uri (o sadjarstvu in travništvu, pomočnik okr. ekonom Zdošek). 10.) V Hrastru v kmetijskem društvu ob 15. uri (o izboljšanju gnojšč in hlevov, pomočnik okr. ekonom Hladnik). 11.) V Poljčanah v šoli ob 8. uri (navesti za zboljšanje domačega kmetijstva, okr. ekonom Strekelj). 12.) V Studenci v šoli popoldne po večernicah (isto predavanje, okr. ekonom Strekelj). 13.) V Oustanju (o reji plemenske živine, o pridelovanju krme, o ustanovitvi živinorejske zadruge, okr. ekonom Wernig). 14.) V Beltincih (o izboljšanju govejih in svinjskih hlevov, o sadjarstvu in kmetijski organizaciji, okr. ekonom Vojaka). 15.) V Gerlinicah ob 14. uri (o vinarstvu in sadjarstvu, pomočnik okr. ekonom Pavlica).

Glasbeni vestnik.

— Jaz, pučke popeljeva za ženski zbor. Objelodan sam Jugoslovanske pučke popeljeva za ženski zbor. Djele uklapa trideset tipičnih popeljeva iz svih krajev naše domovine. Svaka je popeljeva za sebe samostalna celina, a svih trideset zajedno prikazuje celokupnu našu pučko muzičku dialektologiju. Izvedba celog dela ispunjava jednu koncertnu produkciju. Radnja je namljena pjevačkim udruženjima, ženskim srednjim i višim pučkim školama i nižim razredima srednjih škola. Osim toga će moći da posluži muzičkim školama. Vokalni je stav većinom dvoglasan, jednostavan i za izvedbu voama lak. — Ciljena je djele deset dinara po primjerku. Kaljzare dobivaju popust od 25%. Isti popust dobivaju i drugi, koji naruče najmanje dvadeset primjeraka. Narudžbe upravitli na adresu — Antun Dobronić, Zagreb, Visoka ulica 16.

— »Savez hrv. pjev. društva« žraho je svoju XX. glavnu skupštinu dne 26. XI. o. g. u prisrku izaslanika 25 društava. Na toj skupštini izabran je novi odbor: predsjednik Josip pl. Vidali, kr. sudbeni vještik (potpredsjednik »Kola« u Zagrebu). I. potpredsjednik Vilim Wagners (potpredsjednik »Slobode« Zagreb). II. potpredsjednik Milan Zlalič (pjev. društvo Samobor), blagajnik Li. Kossár, tajnik prof. Zagreb, dr. B. Širola, zamjenik tajnika Josip Boranič (tajnik »Kola« Zagreb), zborovodja Nikola pl. Fallér, zamjenik zborovodje Oskar Smodek, kapelnik Narod. kazališta Zagreb. Na skupštini je određena članarina Saveznih pjev. društva: mesečno 50 K. Na sjednici serd. odbora, koja se održala istoga dana poslije podne, razpravljana su razna hitna pitanja. Odlučeno je izdati »Pjesmaricu«, koja će sadržavati nove neobjelodane radove jugoslavenskih muzičara u zbornoj literaturi. Službeni organ »Savaza« za sada je »Sv. Cecelija«, list za Crkv. glazbu u Zagrebu. Savezna društva obvezana su po § 74 pravila držati 2 primjerka Saveznog glasila. Uredske protostorije »Savaza« su u uredovnici »Dobrotvora«. Haulikova ulica priz. lijevo. Otvoreno srijedom od 4—6 po podne svakom.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

Torek, 2. januarja: Zaprtlo.
Sreda, 3. januarja: Idijot. ačetak ob pol 8. Red E.
Četrtek, 4. januarja: Kralj na Betajnovi. Red A.
Petek, 5. januarja: Zaprtlo.
Sobota, 6. januarja: Ob 3. popoldne: Peterčkovce poslednje sanje. Izven. — Ob pol 8. zvečer: Idijot. Izven.
Nedelja, 7. januarja: Ob 3. popoldne: Peterčkovce poslednje sanje. Izven. — Ob 8. zvečer: Živi mrtvec. Izven.
Ponedeljek, 8. januarja: Liliom. Red B.

OPERA.

Torek, 2. januarja: Zaprtlo.
Sreda, 3. januarja: Carmen. Red B.
Četrtek, 4. januarja: Sevilski brivec. R. C.
Petek, 5. januarja: Mefistofeles. Red E.
Sobota, 6. januarja: Carmen. Izven.
Nedelja, 7. januarja: Mefistofeles. Izven.
Ponedeljek, 8. januarja: Zaprtlo.

— »Ljubljanskega Zvona« 12. šte. je izšla z izredno bogato in pestro vsebino. A. Funtek je objavil zanimivo, mestoma sarkastično pisano razpravo, »O besedilu naših popularnih pesmi«, Ivan Lah zaključna poglavja svojega romana »Angelin Hidar«, pesnik Gradnik dva lepa soneta »Jesen v Madani«; Fr. Erjavc je priobčil črtici »Iz Cankarjeve delavnice« dva različna napisava Ivanove »Velike Maše«, ki bosta zanimala ne samo literarnega zgodovinarja, marveč tudi preprostega čitatelja. Fr. Bervk je zaključil svojo enodijanko »V globlini«, ki z naturalistič. vernostjo slika krčevito predsmrtno borbo čete vojakov v zakupu. Vojlesov Mole nas seznaja z bujnim gledališkim življenjem v poljski prestolici, modernist F. Onič ima pesem Jekleno znamenje, Miran Jarc pa je končal svojo noveleto »Poletje«. V zelo bogatih književnih poročilih ocenjuje dr. Glonar simpatični Sičev zbornik »Narodni okraski«, dr. Š-r Erjavčeve zbrane spise za mladino, J. Gorec Erjavčev prevod srbskih narodnih pripovedk, in Mišičev satirični in aktualni roman »Dede Joksim«, dr. Kidrič-Glonarjevo izdajo Prešernove antologije, dr. Ozwald Zbornik z pučko prosveto in dr. Cermelj Nedeljčev francosko knjigo o Boškovičevi relativistični teoriji, kjer prihaja do zaključka, da je bil Boškovič izmed največjih duhov jugoslovanskih primerajoč ga velikom Newtonu, Leibnizu, Kantu. Kronika pa prinaša 2 poročila o drami in operi izpod peresa Fr. Albrechta in Nika Stritofa. V vabilu na naročbo ki je številki priloženo, je uredništvo navedlo mnogo odličnih literarnih osebnosti, ki bodo sodelovale v prihodnjem letniku in katerih imena jamčijo, da bo Lj. Zvon tudi v bodoče ne samo najstarejša, marveč tudi najboljša slovenska revija, ki bi ne smela manjkati v nobeni hiši. List, ki se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54, toplo priporočamo. Celotna naročnina za leto 1923 znaša Din. 90.—, lahko pa se naroča tudi polletno, četrtletno ali pa tudi mesečno.

— Zakaj Hudožestveniki nikdar ne omejujejo Ljubljano? To so že večkrat z boleštvom vpraševali naši listi. Vzrok pa je ta, da so bili Hudožestveniki na hladnostjo in medijem aplavzom ljubljanske občinstva zelo potrti in užaljeni. Tako hladno, pravilo, ni bila njih umetnost sprejeta še nikjer na svetu. Sedaj bodo Ljubljanci razumeli, da so kakor se je že večkrat konstatiralo celo v naših listih, tudi na polju entuzijazma pravi posebnosti, ki se razlikujejo od vsega ostalega sveta.

— G. Pučeta je prejel iz Zagreba povabilo, da inscenira na tamšnjem Narodnem kazališču »Idijota« po svojem ljubljanskem vzorcu. Putjator »Idijota« je sestavljen zgolj iz besedila v romanu Dostojevskega. V Rusiji pa igrajo dramo, ki je sestavljena po Dostojevskem, a se ne drži izvirnika.

DOPISI.

— Državni namestenci v Mariboru in povisana najemnine. Pišajo nam: Maribor je pričel novo leto v bojevitom razpoloženju. Hišni posestniki so za novo leto dali razglasiti, da povisajo najemnine za 300% sedanje najemnine. Na to je društvo najemnikov v javni odborovi seji dne 31. decembra v Narodnem domu odgovorilo s nujnim sklepom: do povisake prejemkov državnih namestencev se odklanja vsako povisano najemnine. Ta sklep je bil po Mariboru od strani najemnikov seveda z sadožestvenim sprejet. Zbog svoje nejasnosti pa je povzročil posnemanje tudi pri privatnih nastaviteljih, posebno v vrstah onih, ki so glede dohodkov še na slabšem kakor državni nastavitelji. Odklonitev državnih nastaviteljev je med hišnimi posestniki povzročila razumljivo razburjenje. Med obema društvi se vrše pogajanja za sporazumno najemnine.

— Vojni vjetniki iz Rusije v Mariboru. V nedeljo 31. dec. je prišlo v Maribor 21 vojni vjetnikov in sicer 9 Srbov, 4 Srbi, 7 Hrvatov in 1 Hrvatica. Bili so osem let v Rusiji in sicer v Krasnojarsku, kjer so delali pri kmetih in tudi v mestu. Vsi so zelo slabo oblečeni, večina njih je brez zimске sukne in brez čevljev. Pravilo so, da so jih med potjo Čehi prav lepo sprejeli in pogostili, dočim pri Poljakihi niso našli gostoljubja, daci so le-ti Nemce, ki so se tudi z njimi vozili, prav lepo pogostili. Tudi Madžari jim med potjo niso dali ničesar. V Varšavi jim je dal jugoslovanski zastopnik le toliko, da so se enkrat natušili.

— V Celju je bilo v letu 1922. rojenih 386 otrok (dečekv 205, deklic 183); izmed teh 79 nezakonskih. — Poročenih je bilo 217 parov. Umrla je skupaj 414 oseb (moških 230, ženskih 184). Izmed 283 rojenih otrok jih je mrtvih že 70. Če primerjamo leto 1922 s prejšnjim letom 1921., najdemo, da je bilo leta 1922. v Celju 40 manj rojenih in 39 manj umrlih, kakor 1921., pač pa je bilo 21 parov več poročenih kakor prejšnjem letu.

Sokolstvo.

— Sokol II. naznanja svojim bratom in sestram, da je večeraj dopoldne preminul naš dolgoletni član brat Anton Petrov v čič, računski ravnatelj. Naša dolžnost je, da se pogreba, ki se vrši v sredo 3. t. m. ob 15., kar v največjem številu udeležimo. Bratje, v kroju! Zbirališče ob pol 15. na Colzovi c. — Silvestrov večer Celjskega Sokola. Kakor vsako leto, je sokolsko društvo v Celju tudi letos priredilo običajni Silvestrov večer v vseh gornjih prostorih Narodnega doma. Večer je v vseh ožjih izborni uspel. Celjanov in okoličanov, ki so še zadnji večer starega leta hoteli preživeti v prijetni sokolski družbi, se je nabralo toliko, da jih mnogo ni bilo več prostora. Programsko točko na odru so se rešile dobro. Posetnikom je zelo ugajala burka »Napoleonov samovar« ter krasna alegorija ob nastopu novega leta 1923, katero je priredil v tem priznani mojster Matija Benčan. Ob sklepu leta je občinstvu spregovoril nekaj navdušenih besed starosta celjskih Slovencev g. dr. Josip Sernek. Prosta zabava je trajala v zgodnje jutranje ure.

— Sokol v Ribnici ima dne 6. januarja 1923. ob 2. pop. v svoji sokolski dvorani letni redni občni zbor z običajnim dnevnim redom, na katerega vabi odbor vse br. člane in sestre članice. — ODBOR.

— Sokol v Kranju ima svoj redni XXV. občni zbor v petek 5. januarja 1923 ob pol 20. v telovadnici.

— POLOŽNICE prilagamo danes vsem našim cenjenim naročnikom in jih prosimo, da se jih blagovolijo poslužiti v obnovitev naročnine našega lista. Kdor pa je med tem že obnovil naročbo, naj jo shrani ali pa odda kakemu prijatelju, ki bi se rad naročil. Se priporočamo, želeč srečno novo leto. — UPRAVA »SL. NARODA.«

Društvene vesti.

— Splošnega ženskega društva seja je v sredo, 3. t. m. ob 5. popoldne.

— Več strokovnih predavanj bo tekom letošnje zime priredilo Trgovsko društvo. Ta predavanja se bodo vršila v prostorih trgovske šole v Gregorčičevi ulici. Prvo tako predavanje bo dne 4. januarja ob 20. in pol. Predaval bo g. ravnatelj Marinček o bombazu in njega podelovanju v bombaževino.

— Silvestrov večer društva »Soča« se je izvršil kar najpristnejše. Edini nedostatek: premalen prostor, kajti nešteto doleceev ni bilo več prostora. Ad hoc sestavljeni orkester Primorcev je neumorno sviral same izbrane komade, oddelek pevcev zbora »Jugoslovanskih železničarjev« je prepeval kar slavski in moral na splošno zahtevno penjavljali mladene vsak komad. Gospodična Martelančeva je predložila in temperamentno deklamovala par daljših pesmi, za kar je žela obilo pohvale. Kroga večera je bil pa brezdvomno idealno-mojmluben polnočni govor podpredsednika g. Cveka, ki je v svoji jednatim izjavljanjem navdušil mnogobrojno občinstvo, da je unišeno stolo zapelo »Lepo našo domovino« in s to našo narodno himno nastopilo — novo leto.

— Zveza uradniških vdov in sirot naznanja svojim članicam, da se vrši redna mesečna seja v četrtek, to je 4. t. m. ob 15. popoldne v navadnih prostorih. Vse članice se vabijo, da se je polnočestveno udeležijo, ker se bo naznanilo, kdaj se bo razdelila podpora.

— Društvo državnih poljskih namoščencev za Slovenijo v Ljubljani priredi dne 6. januarja 1923 ob 8 uri zvečer v veliki dvorani hotela UNION plesni večer z bogatim srečolovom. Sodeluje celokupna godba Dravske divizije. Ker je čisti dobiček namenjen podpornemu skladu vdov in sirot omenjenega društva, prosimo za mnogostevilno udeležbo.

— Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo, opozarja, da se vrši prihodnja javna odobrova sela v sredo dne 3. t. m. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. informacije Sv. Petra cest št. 12, pritično, desno.

— Tukajšnje bančno uradništvo priredi svoj Reprezentantni ples dne 5. januarja 1923. ob 20. v veliki dvorani hotela Union. Ker je vlad obsežnih priprav mogoče, da smo koga izmed cenjenega občinstva prezrli in ker v mnogih slučajih poslana vabila niso bila dostavljena, prosimo, da se nam javi takoj naslov, da lahko pravočasno dostavimo vabilo. Sprejem oficijelnih gostov je točno ob 20.—20.30. P. n. udeležnike prosimo ponovno za točnost z ozirom na sprejem gostov. — Veselični odsek zveze bančnega uradništva, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

— Natečaj za načrt društvenega prapora. Jugoslov. napred. akad. društvo »Jadrane« v Ljubljani razpisuje natečaj za načrt društvenega prapora, ki ga razvije o priliki proslave 50letnice obstoja svojega društva »Slovenija - Jadran« meseca maja 1923. Prapor mora biti v državnih barvah (modro - belo - rdeče), celoten društven napis: »Jugoslovansko napredno akademsko društvo« — »Slovenija - Jadran« — »V Ljubljani«. — Letnice 1869—1919 in 1923. Okraski z narodno ornamentiko, velikost, vse to je prepusteno predlagateljem načrtov. O načrtu bo odločal za to posebe voljeni odbor, sestavljen iz treh članov društva, treh članov starejšinske organizacije »Slovenije - Jadran« in treh zastopnic damskega komiteja, ki prevzame izvršitev prapora. Nagrade so tri in sicer: 1.) 500 D. 2.) 300 D in 3.) 200 dinarjev. Načrti se morajo predložiti najkasneje do 31. januarja 1923. na naslov: J. m. a. d. Jadran, Ljubljana, Tomanova ulica št. 9.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1923.

— **Odličan gost iz Pariza.** Gosp. Emile Haumant, profesor za slavistiko na pariški univerzi, ki se vrača iz Beograda v Pariz, bo dospel v najkrajšem času v Ljubljano in pri tej priliki predaval tudi pri nas pod pokroviteljstvom francoskega instituta v Ljubljani. G. Haumant, ki je predstojnik stolice za slovenske jezike in književnosti na Sorbonni, se je posvetil poleg rusčine tudi v velikem obsegu študiju jugoslovenskih razmer. Vseled svojega temeljitvega poznanja historičnih in leposlovnih vprašanj pri Slovanih je bil poklican štiti na francoskem zanimanje za vse kulturne pojave v slovenskem svetu. Za časa vojne je neumorno pojasnjeval francoski javnosti narodno vprašanje jugoslovensko s publikacijami in predavanji. Bil je vedno v tistem stiku s svojimi prijatelji g. Mailetom in Ernestom Denisom, kateri je na žalost prežgadol umrl. Po preobratu je bil eden med prvimi, ki so se odzvali pozivu Ernesta Denisa za ustanovitev slavističnega instituta v Parizu, v kateri je vstopil kot podpredsednik. Pravočasno objavljamo dan in naslov predavanja, še sedaj pa priporočamo občinstvu, da se številno udeležijo tega gotovo zelo zanimivega predavanja.

— **Imenovanje sodnikov za upravna sodišča.** Beogradski listi poročajo: Državni svet je sestavil ožji odbor, ki ima nalogo, sestaviti listo sodnikov za upravna sodišča v celi kraljevini.

— **Ivan Hribar — v nemilosti.** Pod tem zaglavljem je prinesel »Slovenec« dne 29. t. m. poročilo iz Beograda, ki nam potrjuje kako znamenito je informacijam ta list. Vendar je njegovemu poročevalcu, dasi sliši zbog svoje tenkočutnosti celo o božičnih praznikih travo rasti, marsikaj ušlo, kar naj mi dopolnimo. Pri tem pripominjamo, da mu dopuščamo ponatis brez navedbe vira, da si tako ohrani tudi zanjprej sloves svoje imenitne informiranosti. — Da se radikalnem prikupi je naprosil pokrajinski namestnik Hribar, ko so se mu podrlje vse v dr. Sušteršiča stavljene nade, dr. Gosarja, naj se pelje z njim v Benograd. Videč veliko skrb, ki je odsevala s Hribarjevega obraza, se ga je usmili dr. Gosar in se res odpeljal z njim. Uspeh je bil fenomenalen. Koj ko je Pašič zagledal Hribarja v spremstvu dr. Gosarjevem, ga je objel in pozabljeno je bilo vse, zaradi česar je dotlej kahal jezo nani. To je Hribarjev pogum tako povzdiglo, da je Pašiču predlagal, naj Gosarja predloži v imenovanje za ministra dvora. Seveda je imel pri tem dobro preračunjen namen doseči, da ga novi dvorni minister izkopije ljudi pri dvoru iz nemilosti. Ministrski predsednik tega predloga ni hotel osvojiti, pač pa je pripomnil, da — ovaj — dr. Gosar lahko postane minister za vse jugoslovenske kolonije na luni. Videč, da je ta pripomnja napravila na Gosarja jako dober utis, mu je tudi ponudil, da imenuje na mesto upokojenja posvečenega dr. Baltiča Janeza Zgago, za načelnika oddelka za notranje zadeve, Bolta-tervega Pepeta, ki je s številnimi spisi v »Slovencu« tako silajno dokazal svoje visoko kulturo, pa na mesto dr. Skaber-reta za načelnika prosvetnega oddelka. Tudi glede zasedbe službe po Adolfu Ribnikarju je bil dosežen popoln sporazum. Kandidata ima izbrati dr. Gosar imen najboljše čimorodnih svojih prista-šev. Bo-li to možno ali kdo drugi, sedaj še ni gotovo. Ekspedicija v Beograd se je torej silajno posredila: Hribar je soper v milosti pri Pašiču, Gosar čaka polno luno, da si natančneje ogleda kra-je svojega ministrskega delokroga; osta-li trile kandidati na njim določena mesta pri pokrajinski upravi skušajo priti do sapa, katero jim je zaprla vest o nenadni smrti, ki jih čaka.

— **Odlikovanje bivših ministrov.** Kralj je odlikoval z redom Karigorgje-ve zvezde IV. vrste te bivše ministre: Svetozarja Prilčiča, Andrijo Staniča, Živojna Rašajloviča, dr. Kosta Kumanu-oviča, Ivana Pučija, dr. Zarka Miladinovi-ča, dr. Ivana Krstelja, dr. Gregorja Žer-jeva, Osmena Viloviča in Derviša Ome-ševića.

— **Odlikovanje upravnih uradnikov.** Odlikovani so z redom Sv. Save III. vrste dvornik svetnik Ivan Tekavčič v Ljubljani. Z redom Sv. Save IV. vrste vodnik svetnik Teodor Šporn in vodnik svetnik dr. Ignacij Rutar, oboje v Ljubljani, dr. Fran Yončina, vodnik svetnik v Novem mestu, Anton Mencinger, vodnik svetnik v Ra-dovljici in dr. Marko Ipavica, okrajni gla-var v Radovljici.

— **Kandidatske liste za volitev v Po-krajinski svet za namoščence.** Predsedništvo Zveze industrijev v Ljubljani je valed sporazuma med najvažnejši-mi skupinami službodajalcev, pripadajo-čih III. in IV. volilni skupini, odobrilo kandidatske liste za ti dve skupini, ki se zlije navajata. Ker obsegata ti listi za-službenke poglaviti interesov in ve-

žeta do malih izjem vse glasove, se smatra, da se za ti dve skupini ne vlož-i nikaka druga lista. V nastopnem se po-dajata obe listi, označeni z nazivom: »Zveza industrijev«. III. skupina: Ru-darstvo in kovinarstvo. Delegati: Ri-hard Skubec (Trboveljska prem. dru-žba); ing. Avgust Heinrich (Trbovelj-ska prem. družba); ing. Josip Boncelj (Strojne tovarne in livarne d. d.); dr. Fran Windischer (Kranjska ind. družba); namestniki: ing. Josip Pav-lin, Liboje; ing. Ing. Šega (Strojne to-varne in livarne d. d.); ing. S. Radnai (Trboveljska prem. dr.); Hinko Pogač-nik, tovarnar. — IV. skupina: Ostala industrija in obrt: Delegati Pet. Koz-i-na tovarnar; Alojzij Kriznič (»Dra-va« d. d.); Marin Ferič (Gladiar in Bettiza) Split; ing. Milan Šuklje (Stavbna družba d. d.); Fran Bonač, tovarnar; Fran Golob, tovarnar; dr. ing. Milan Vidmar (»Transformator«); Karel Čeč (Kat. tisk. društvo); namest-niki: ing. Josip Costapera; Jakob Zadravec; Anton Tore (»Sar-dinia« d. d.); Split; Franc Ravnikar; dr. Ciril Pavlin (Združene papirnice Vevče d. d.); Maks Hrovatin, tovar-nar; Konrad Gologranc, stavbenik; Anton Krejčič (Tvornica dušik d. d.).

— **Volilni red za volitev v narodno skupščino.** Tiskovna zadruga v Ljubljani je izdala Izpremembe zakona o vo-litvah v ustavotvorno skupščino. Kdor ima volilni red za ustavotvorno skupšči-no in dokupi sedaj še Izpremembe k te-mu zakonu, ki velja po pošti D 2.20, ima sedaj veljavni volilni red. Cel volilni red s spremembami vred pa velja po pošti D 10.50.

— **Trasovanje prog Kočevje — Se-verin — Vrbovsko in Črnomelj — Vr-bovsko.** Ing. Kavčič, ki je izvršil traso-vanje proge Ormož — Murska Sobota, je bilo sedaj poverjeno trasovanje prog, ki naj veže Slovenijo z morjem. Ker ima ing. Kavčič že v rokah aparat za ta dela, se loti še ta mesec poverjene mu naloge. — Ta vest vzbudi gotovo ne le prebivalstva kočevskega okraja in Bele Krajine, temveč vso Slovenijo, ka-tera direktne zveze z morjem tako žel-i-no pričakuje. Ministru Pučiju, katerega spretni parlamentarni taktiki se imamo zahvaljevati za ustavno zagotovitev teh železnic, bodi pa ta vest, ki nam je do-šla od avtoritativne strani, najlepši no-voletni pozdrav.

— **Dovtipen »Slovenec«.** Že dalje časa se trudi »Slovenec«, da bi zabaval svoje čitatelje z dovtipi. Ves napor pa se mu dosledno izpridi v neslanost, včasih pa v žaljenje, samo dovtip ne postane nobena taka »novica«. Za novo leto pa je zagrešil »Slovenec« »Dnevno no-vico«, da želi finančni minister vsem državnim uslužbencem veselo novo leto. Državni uslužbenci so bili o božiču in novem letu potrti in na lico marsikater-ega državnega uslužbenca sta se zrcalila skrb in obup. Tu pa pride »Slovenec« z voščilom finančnega ministra! Soglasno je grmelo v uradniških krogih: Nesram-no! Kako hudočno se »Slovenec« norču-je z nami! Sodba je bila pravilna, kajti »Slovenec« ni imel niti srca za naše uradnike, ne pod Avstrijo in ne sedaj. Življenje je privoščil in privoščil tudi v sedanjih časih samo onemu, ki je zagri-zen klerikalec. Ogledajo pa si lahko po-blizje »Slovenčev« voščilo tudi oni uradniki, ki so volili klerikalno — boljše-viško »delovno ljudstvo«!

— **Gradnja železnice Ormož — Mur-ska Sobota** se začne takoj sedaj po no-vem letu. Podrobni načrti so že izdelani vsi in se bo komisijončna revizija proge vršila prav v kratkem. Gradbena dela proge se začne že pred revizijo proge, da se ta nujno potrebna železnična zve-za kar najbolje pospeši.

— **Pravoslavne cerkve v Ljubljani.** Sv. Sinod pravoslavne cerkve je naročil vsem podretnim cerkvenim upravam, da nabi-rajno doneske za zgradbo pravoslavne cerkve v Ljubljani.

— **Ravnateljstvo mestnega vodovo-da Ljubljanskega** nam poroča, da bo po-pravljalo glavno vodovodno cev, ki vodi iz Kleč v rezervoar na Tivolskem hribu. Ta cev bo zaprta danes popoldne tako, da bo prihajala voda v mestno omrežje samo po manjših ceveh. Zaradi tega ne bodo imeli vsi deli mesta zadosti vode. Priporoča se skrajna štedljivost z vodo, ker bo le na ta način mogoče, da bodo tudi višje ležeči deli mesta dobivali nekaj vode. Popravljanje cevi bo trajalo najbrž 2 dni.

— **Smrtina kosa.** Na Silvestrovo je umrl v Šoštanj u. Fran Rajšter, hotelir in lesni trgovec, dolgoletni šupan in častni me-ščan mesta Šoštanj. Pokopali so ga danes dopoldne ob 10. Pokojnik je bil eden najza-služnejših mož v Šoštanju. Dolga leta je stal na čelu slovenski stranki v Šoštanju, ki se je uspešno borila proti nemškemu, dokler ni končno zvilva Nemcem iz rok takrat še trško občino. Rajšter je bil zlasti delavec tudi na gospodarskem polju. Zgra-dil je v Šoštanju tik pri kolodvoru lep ho-tel, ki je bil dolga desetletja ubranil vsak Slovenec v Šoštanju in v okolici.

Zaupanje svojih soseščanov ga je postavi-lo na mesto župana, kateri posel je opravl-jal dolga leta. Ves čas svojega županova-nja se je kazal odločnega Slovenca in je moral zatogdelj prestat marsikatero ostro borbo z nemškimi uradi. Ko so pred vojno v Šoštanju zopet zmagali pri občinskih vo-litvah Nemci in nemikutarji, je bil Rajšter tisti, ki je zbral okrog sebe slovenski živelj ter ga organiziral za odločno borbo proti Nemcem. Pokojnik je bil navdušen naro-dnjak in naprednjak, ki je vzgojil tudi vsi svoje rodbino v odločno narodnem duhu. Bodi mu ohranjen blag spomin, njegovi rodbi-naše sožalje. — Včeraj ob 11. dopoldne je umrl v Ljubljani g. Anton Petrovič, računski ravnatelj pri delegaciji ministrstva financ. Pokojnik je bil splošno znana oseba v Ljubljani, ki je užival v vseh krogih naj-večji ugled in spoštovanje. Bil je odlični pevec, ki je do zadnjega sodeloval pri vseh prireditvah »Glasbene Matice«. Odločen na-rodnjak in naprednjak se ni nikdar bal od-rikniti kazati svojega mišljenja celo v časih, ko za uradnika ni bilo priporočljivo se pri-števati med pristaje slovenske napredne stranke. Bil je značajan mož, ki ni poznal nobenih kompromisov. V krogu svojih šte-vilnih prijateljev in znancev je bil ljubez-njiv družabnik, ki je vzbujal s svojimi na-stopom iskrene simpatije. Bolehal je že dije časa na ledvicah. Pred meseci se mu je stanje izdatno zboljšalo, da se je bilo nade-jati, da popolnoma okreva. Pred tedni pa se je stanje zopet poslabšalo in včeraj je po-dlegel zavratni bolezni. Pogreb bo jutri ob 15. uri. Bodi mu ohranjen blag spomin, ne-gov rodbini naše sožalje. — Na Silvestrov večer je nenadoma umrl g. Ljudevit Toma-žič, podfaktor Jugoslovenske tiskarne. Za-puška vdovo s tremi hčerkami. Zadelja ga je kap. Pogreb se vrši v sredo ob 3. popold-ne. Naj počiva v miru. — V Trzinu je umrl g. Leopold Lavš, trgovec in posestnik, brat g. Vladimira Kravosa. Parastos za po-ce Ljubljanske kreditne banke v Splitu. Po-kojnik je bil dober Slovenec, ki se je aktiv-no udeleževal borbe proti nemški nadvladi v Trzinu. Blag mu spomin. — V Trstu je pretekel petek umrl g. Stanko Kravos, bat g. Vladimira Kravosa. Parastos za po-kojnikom bo v soboto 6. t. m. ob 11. dopold-ne v pravoslavni kapeli v vojašnici Vojvo-de Mišiča. Bodi pokojniku ohranjen prijazen spomin!

— **Umrl je v Celju gledališki molster mestnega gledališča g. Karel Rupprich v 77. letu starosti.** Pokojnik je bil dolga le-ta uslužben kot gledališki molster ter je za celjsko mestno gledališče priredil mnoge le-pe oderske opreme lastnoročno. N. v. m. p.!

— **Zakon o volilnih imenikih** je izšel v Tiskovni zadrugi v Ljubljani ter velja s poštnino vred Din. 5.50.

— **O delokrogu velikih županov** ter o oblasti in srezki samopravi daje najboljša pojasnila Zakon o obli upravi in zakon o oblasti in srezki samopravi, ki jih je iz-da-la Tiskovna zadruga v Ljubljani in ki veljajo s poštnino vred Din. 5.75.

— **Celjski občinski svet** bo imel v čet-rtki, 4. januarja svoje proračunsko sejo. Na tej seji se na dnevnem redu tudi razgovor o sestavi stanovniške oblasti na podlagi novega stanovniškega zakona ter slučajno-sti.

— **Slovenska diljaška zadruga** v Pragi je razposlala različnim zavodom in posam-nikom prošnje za podporo. Prošimo sloven-sko javnost, da se odzove prošnjam in po-more našemu diljaštvu, ki se nahaja radi vi-sokega stanja češke krome v skrajni bedi.

— **Nakazniške pristojbine** v gotovini. Počeni s 1. dnem januarja t. l. se pristoi-bine za pošne nakaznice ne plačujejo več v frankovnih znakih, ampak v gotovini (k pristojbinam za pošne nakaznice se šte-je nakaznina in izplačnina). Toliko občinstvu v blagohotno obvestilo.

— **Poštninska prostost »Kola srpskih sestara«.** »Kolo srpskih sestara« v Beogradu je iz-za poslednjih vojn upravičeno, da pošlje svoje pismenske pošiljke po pošti brez poštnine. Na podlagi tega dovoljenja prične »Kolo« te dni razpošiljati svoj koledar »Var-dar« in sicer v križnih ovitkih do 2 kg. »Ko-lo srpskih sestara« v Beogradu je oproščeno poštnine za navadne in priporočene pošiljke.

— **Diljaške gospodinjice** imajo sestanek v četrtki 4. t. m. ob pol štiri popoldne pri »Novem svetu«, Gosposvetska cesta.

— **Dimnikarski cenik.** Ministrstvo trg. in industrije oddelak v Ljubljani, je na prošnjo dimnikarjev za Slovenijo in Ljubljani, povzidal sedaj obstoječi maksimalni cenik, ki je bil veljaven do 31. decembra 1922 in si-ker nekatere točke za 40 do 50%, ostale pa približno za 100%. V nočnem času, nedeljah in praznikih se zviša goreni cenik še za 50%. Ta maksimalni cenik je stopil v velja-vo s 1. januarjem 1923. in obsega področje cele Slovenije.

— **5000 dinarjev nagrada.** Dne 29. no-vembra 1922 ob 17.45 uri sem bil za Bež-i-gradam po neznanu napaden in oropan ve-rije vsote denarja. Ker je bil denar erari-čen, sem vso škodo erarin sam takoj pokr-il in sem s tem izgubil vse svoje premoženje. Zato obljubim onemu, kdor izsledi roparja, nagrado 5000 dinarjev. — Podporučenik Fr. Majnar.

— **Tiska nesreča na kolodvoru.** Na juž-nem kolodvoru je 31. decembra l. l. ravno ob polnoči vlak povozil električnega mon-terja na južni železnici Ferdinanda Pilnar. Lokomotiva mu je popolnoma zmoškala le-vo roko in levo nogo. Prepeljal so ga v bolnico. Njegovo stanje je brezupno.

— **Skrajna neopredelnost.** Milnarski na-jemnik Janez Pestotnik v Krumpolcu pri Krašju je minulo soboto napolnil prazno vodovodno cev s smodnikom in jo prižgal. Sledila je silovita eksplozija, ki je nesreč-nemu Pestotniku razgrala ves obraz. S te-žnimi poškodbami so ga prepeljali v bol-nico.

— **Tožba nesreče.** Frane Kristan, 11let-ni sta poslastice iz Sent Jurja pri Kranju je doma pri padcu s peči zadel na nož, ki se mu je sasal v trebuh. Poškodba je smrtna. — Posestnikovega sina Frana Brvarja v Borjah, nedaleč od Celja, je štetni sosedov sin Pankar na nesreči sskotil v trebuh. Ra-

var, ki je šele pet let star, je težko poško-dovan. — Pešec Franc, 32letni sin posestni-ka iz vasi Mutovce, občina Boštajn pri Kr-škem, se je ustrelil v trebuh, ker se je ne-predvidno igral z orožjem. — Vse poškodo-vance so prepeljali v bolnico v Ljubljano.

— **Promet na ljubljanskem tramvaju.** Pišejo nam: Promet na tramvaju je velik vsak dan, zlasti še v popoldanskih in večer-nih urah. Pomnoži pa se promet še znatno ob dnevih, polnih blata, ko drči po trotuarju Takrat je tramvaj ves dan natičen tako, da diče ljudje stisnjeni kakor sardele v škaflijah. Prerivanje, pehanje, stopanje na noge, pri prestopih z jednega na drugi tramvaj ni ne konca ne kraja, predno se ljudje zvrstijo. Marsikdo pa še ostane v blatu z vozni-m listkom v roki, kajti voznik nima več časa čakati in voz je že tako docela natrpan.

Zveza z vozom v smeri proti kolodvoru je postala že zgolj slučaj. Ljudje preklinjajo in zabavljajo, se pritožujejo in kriče, pa ne pomagajo nič. Te razmere so neznosne, zato je zadnji čas, da se odpravijo. Naravnost škandal za Ljubljano so sedanje tramvajske razmere! Zato pa zahtevamo v imenu ob-činstva, da se stori nemudoma vse potre-bno, da se zboljša vožnja in zveze na tram-vaju ter pridodajo po potrebi še drugi vo-zovi. Podjetju to ne bo v škodo; promet bo še večji in dohodki tudi.

— **Utopljenec.** Iz Ljubljance pri Vevčah so potegnili danes jutraj 2. januarja truplo okoli 20 let starega mladeniča. Identitete ni-šo ugotovili. Mladenec ima črne lase, je brez srca in ima oblečene dvoje zgornje hlače. Truplo je bilo prepeljano k Sv. Urhu v Dobrunjah.

— **Tatvina.** Delavcu Jožetu Bagari je bilo 28. decembra iz kovčka ukradenih 7680 K. Tatvine so sumljivi neki delavci, ki so delali v isti hiši, kjer je imel Bagari spravljen kovček.

— **Vlomili so v eni zadnjih noči** v hotel pri »Kronu« v Celju ter gostinčarju Bizjaku odnesli več obleke in perila. Polcija pa je vlomilce že drugi dan izsledila v osebi ne-kega Zaberla in Plahute. Ukradeno blago se je po večini še našlo v Gaberju na neki njiči.

— **V petek, dne 5. januarja, gremo v ho-tel Tivoli na veselico,** katero priredi Zveza nastavljenec denarnih zavodov in velepod-jetji. Zabavali se bomo nepriljeno, cena pljačam in jedilom kakor navadno. Pridite! — **Blagim srcem!** 81letni starček J. Kaučič, ki živi v največji bedi, sam brez svolcev, že osem mesecev bolan in na po-steli prikovan, prosi usmiljenja in pomoči. Stanuje Velika vas, pošta Leskovec pri Kr-škem.

— **Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Ko.** z znamko »Peko« so najboljši in najcenejši. Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana, Breg št. 20.

„Kino Tivoli“.

— **II. del »Človek brez imena«.** »Car Sahare« se predvaja samo še dva dni! Pe-ter Voso, milijonski tat, pobegne na ladji. Bobi Dedele ga zasleduje. Divji lov za ta-tom se vrši skoraj po celem kontinentu. Ho-landska, Trst, Benetke itd. Film je poln naj-drzovalih atrakcij. Tretji del »Rumena zverjeda«, ki se predvaja v četrtki, se do-gala na valovih peščenega morja — večne Sahare.

Turistika in sport.

— **Inozemske nogometne tekme.** Mi-lan, 1. januarja. Pred 28.000 gledalci se je vršila včeraj tekma med Nemčijo in Italijo, ki je končala s 3 : 1 v korist Ita-lije. Prvi polčas je ostala tekma neodločena ter je padla odločitev šele v drugem polča-su. V 27. minutah drugega polčasa so do-segli Nemci vodstvo, naker so sledili silovit protinapad Italijanov, ki so tekmo kratke-ga časa zabili tri goale. Rezultat je za Ita-lijane jako časten.

— **Prška Slavija** je gostovala v Curi-hu in težko porazila klub Young Fell z 9 : 0. — **Sparta (Praga)** je odšla k mednarod-nim nogom. tekmam v Barcelono in porazila tamonjši klub »Espagnol« z 1 : 0.

— **Na Dunaju** je igral Rapid prvenstve-no tekmo proti F. A. C. in ga porazil s 6 : 4. Drugi dan, v ponedeljek, je potolkel prvaka drugorazrednih klubov Slovana s 5 : 3. No-gometni turnir med Wacker : W. A. C. na eni strani in Hertha : Rudolfsühgel na drugi je končal prvi dan. Wacker : W. A. C. 3 : 0, Hertha : Rudolfsühgel 5 : 0. V finalu za od-ločitev je bila tepena Hertha od Wackerja 3 : 0.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 2. januarja.** (Izv.) Zaključek. Devize. Curih 17.75, 17.80, Pariz 6.70, Lon-don 334.—, —, Berlin 1.30, 1.35, Dunaj 0.1330, 0.1340, Praga 293.50, 295.50, Trst 471.—, 475.—, Newyork 92.—, 93.—, Budim-pešta 3.75, 4.—, Valute: dolar 90.50, 91.75, lira 467.50, 470.

— **Curih, 2. januarja.** (Izv.) Današnja predborza: Beograd 5.35, Dunaj 0.0075, Ber-lin 0.075, Praga 16.45, Milan 26.90, Pariz 38.75, London 24.90, Newyork 5.2825, Buka-rešta 2.10, Sofia 3.65.

Poizvedbe.

— **Dne 29. decembra l. l.** se je izgubil pes fermač, črno tigrast, čule na ime »Pike«. Imel je zagrebško znamko broj 81. Naj se ga pripelje nazaj k Alojziju Dularju v Ljubljani, Dunajska cesta 65, proti nagradi.

— **Izgubljen je v ponedeljek 1. januarja** okrog 8. zvečer lonjorn na dolgi zlati verižici od vogala Bleiweisove ceste po Rimski cesti do Valvazorjevega trga. Odda naj se proti nagradi v našem upravnistvu.

— **Izgubila se je zlata ženska ura** danes jutraj, na poti od Šiške, mimo držav-nega kolodvora, po Gosposvetski cesti, Du-najski cesti do Zvezde. Ker ura ni bila last izgubitelja in ta utrpel veliko škodo so po-šteno najditelj naproča, da jo odda proti visoki nagradi na upravo Nata. Pred nakupom se sveti.

Najnovejša poročila.

Spremembe v pokrajinski upravi

— **Beograd, 2. januarja.** (Izv.) Z ozirom na »Slovenčev« vest, da se namerava več uradnikov na vodilnih mestih pri pokrajinski upravi za Slove-nijo upokojiti, se je vaš korespondent informiral na merodajnem mestu in izvedel, da ta »Slovenčeva« vest ne od-govarja resnici. Res je samo to, da se namerava načelnika oddelka za social-no politiko, g. Adolfa Ribnikarja — ne upokojiti — marveč premestiti.

Neresničnost vesti o mobiliza-ciji v Jugoslaviji.

— **Beograd, 2. januarja** (Izv.) Pres-biro je pooblaščen od najmerodajnejše strani odločno demantirati vest rimske »Tribune« in ostalih italijanskih listov o gibanju jugoslovenskih čet in o vojaških pripravah naše kraljevine.

Gradnja železniških prog v Sloveniji.

— **Beograd, 2. januarja** (Izv.) Na intervencijo ministra dr. Niko Zupanica je sklenjeno, da se v najkrajšem času osnujejo posamezne sekcije za trasiranje železnice Kočevje — Vrbovsko in želez-niške proge St. Janž — Sevnica.

Organizacija policijskih straž v Italiji.

UPOR KRALJEVIH STRAŽ V TURINU.

— **Rim, 1. januarja.** (Izv.) Iz razlo-gov enotnega vzdrževanja javnega reda in miru ter štedenja v državnem pro-računu, je vlada dosedanje kot samo-stojno organsko telo javnega reda na-stopajoče kraljeve straže podredila po-licijskim stražam. Poveljstva kraljevih straž so ukinjena in stopljena s policijskimi. Ta odredba je povzročila med kraljevo stražo v Turinu upor in je prišlo na starega leta dan do krvopre-litja. Končno so policijske straže upor-udile ter vojaštvo kraljevih straž v vojašnicah internirale. Uvedena je pre-iskava proti povzročiteljem upora, ki pridejo pred vojaško sodišče. V Turinu vlada sedaj red in mir. V drugih krajih so se kraljeve straže okorile vladini odredbi.

Aretacija nevarnega komunista.

— **Darovar, 1. jan.** (Izv.) Tukajšnja polcija je v nedeljo aretirala Gjoko Čelakoviča, nevarnega komunistič-nega agitatorja, enega glavnih članov jugoslovenskega inozemskega komuni-stičnega odbora na Dunaju. Poleg dr. Sime Markoviča, Pavle Pavloviča in Ko-ste Novakoviča je bil Čelakovič eden naajgljnejših agitatorjev. Po vukovar-skem kongresu je bil od bivše jugoslo-venske komunistične stranke odposlan kot poseben kurir na Dunaj, od tam pa je potem odpotoval v Moskvo, kjer je ostal nad leto dni, nato se je zopet vrnil na Dunaj, kjer je razpolagal z znatnimi svotami v komunistično agitacijske svrhe v Jugoslaviji. Bil je član teroristič-nega odbora, ki je imel za cilj povzro-čiti z nasilnimi sredstvi preobrat v naši kraljevini. Čelakovič je do zadnjega de-loval v antirdržavnem smislu.

MEDNARODNA DOLŽNA PONAREJALCEV DOLARJA.

— **Dunaj, 2. januarja.** (Izv.) Iz Budim-pe-šte javljajo: Policijski se je posrečilo izslediti in prijeti mednarodno družbo zelo izvežba-nih ponarejalcev ameriških deset-in dvajsetdolarskih bankovcev. Družba je raz-pečala za 100 milijonov madžarskih kron ponarejenih dolarjev. Stroj za tiskanje dolar-jev je vreden 15 milijonov kron.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPIČAR.

Odda se soba

s separatnim vhodom, električno raz-svetljavo in boljšo hrano 1 ali 2 go-spodoma v bližini Obrtne sole. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Knjigovodja-bilančnik

z večletno prakso pri veleindus-trijskih podjetjih, išče službe. Ponudbe pod »Perfekten« na upra-vo »Slov. Naroda«.

Vzgojiteljica se sprejme

k dvema dečkoma v starosti 7 in 8 let. Prednost ima učiteljica, vendar so sprejme tudi vrtnarica. — Ponudbe na ANTONIJA ČUČEK, Ptuj.

Proda se

radi stanovanjskih razmer lep, rjav čistokrvni psiček dakel. Naslov pove uprava »Slov. Nar.« 8

Odda se

velika in mala soba v sredini mesta. — Ponudbe pod »Tako/22« na upravo »Slov. Naroda«.

Velike prazne zaboje

lepuje v vsaki množini trdka
EMIL LAJČIČ & DRUG, d. d.
Ljubljana-Moste. 11

Šofer in mehanik

z svetleto prakso in dobrimi spr-
sevali išče službo po novem letu.
VOKOSLAV CUJEČ, Danica, Bo-
sanski Brod, Bosna. 11746

Na hrano in stanovanje

se sprejmejo trije dijaki-srednje-
šolci ali gospodje v sredini mesta.
Ponudbe pod »Stanovanje/30« na
upravo »Slovenskega Naroda«.

Mlinarja

zanesljivega sprejme Kolinska tovarna
v Ljubljani. 2

Proda se

KOMPLETNA SPALNICA radi pre-
selitve po nizki ceni na Karlovski
cesti št. 15, pritličje, levo.

Proda se

dobro ohranjena prazna postelja.
Naslov pove upr. »Slov. Naroda«. 25

Oddam prazno sobo

s posebnim vhom, pripravno tudi
za malo pisarno (v pritličju) dotične-
mu, kateri mi more posoditi 3500 Din.
Naslov pove uprava »Slov. Naroda«
pod »Tako/10«.

Srečno in veselo novo leto želi

svojim naročnikom

Viktor Trapežar

zavod za snazanje okenj, stanovanj in
lokalov. — Gradišče 10.

**Obilo sreče
in zadovoljstva**

ter obilnega obilja želi vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem v
letu 1923.

Anton Lah,
umetni valjčni mlin, Zg. Poljskava
pri Pragerskem.

**Vsem cenjenim
obiskovalcem**

„Kino Tivoli“
srečno novo leto!

Naznanjam slav. občinstvu, da imam več vrst

spalnih oprav

iz mehkega in trdega lesa, furnirane. Sprejemam tudi nadaljna
naročila.

Se priporoča **HENRIK BITENC**, mizar
Vižmarje 77, St. Vid nad Ljubljano.

Tračnice (šine)

na tekoči meter težke po 7 kg, z drob-
nim materialom ter vagonete-vozič-
ke po 76 cm raztečine (razmaha) za
prevoz drv in hlobov kupi firma
R. TURČIČA sinovi, Sisak. 20

Stavbna parcela

v bližini Tivolija, kjer se veliko
zida, se ugodno proda.
Ponudbe pod »Ugodnost/47« na upra-
vo »Slovenskega Naroda«.

Korespondentinja

z daljšo prakso, zmožna perfektno slov.
in nemškega jezika, izurjena stroje-piska
ter večja vseh pisarniških del, želi pri-
merne mesto. Ponudbe pod »N. Z. 13«
na upravo Slov. Naroda. 13

Prodajalka išče službo

v Ljubljani. — Vešča slovenščine,
srbohrvaščine in nemščine.
Ponudbe na upravo »Slov. Naroda«
pod »Vestnost/17«.

Službe išče tarifer,

prvovrstna moč, za pregledovanje
voznih listkov.
Ponudbe pod »Tarifer/22« na upravo
»Slovenskega Naroda«.

Službe išče

železniški uradnik v p., izvežban
v komercialnem delu.
Dopisi na upravo »Slov. Naroda«
pod »Uradnik/23«.

Preklic.

Ker sem v hipni nervoznosti ob-
javil v »Slovenskem Narod«, da pro-
dam hišo v Dravljah št. 12 zaradi
družinskih razmer, izjavljam, da ni
pod nobenim pogojem na prodaj.
26 J. B.

Kontoristinja

z enoletno prakso želi premeniti mesto
tako ali pozneje. Gre tudi na deželo.
Plača za začetek posttronska stvar —
pozneje po zmožnosti in dogovoru.
Ponudbe pod »Najvestnejša/42« na
upravo »Slov. Naroda«.

Okrajni zastopniki

se sprejmejo za sledeča mesta: Kranj,
Radovljica, Kamnik, Kočevje, Logatec,
Slov. Gradec, Brežice. Stalna plača in
provizija. Ponudbe na Francosko zava-
rovalno družbo L'Union, Ljubljana, Sv.
Petra cesta 33. (dvorišče). 11430

**Žalnica za volno
in pavolo**

bi bila pripravljena oddati zastop-
stvo za prodajo svojih izdelkov. Ponudbe
na Barberis Canonic Oresre & Vitale, Pon-
zone Novara (Italija). 34

Radi prenovitve trgovine oddam

**dobro ohranjeno
prodajalniško opravo**

kakor pulte, štelaže in register-
blagajno po jako ugodni ceni.
Vse je še v dobrem stanju in
dobro ohranjeno.

MIHAEL OMAHEN, Višnja gora.

POZORI! POZORI!

Pred kratkim iz ruskega ujetni-
štva se vrniš biš pekovski
mojster iščem dobro idočo

pekarijo v najem

oziroma prostor za pekarijo.
Pisane ponudbe na: L. KACIN,
Vrhnika.

Lepo nagrado

dam dotičnemu, kdor mi odstopi svojo
telefonsko številko (interurbanska ima
prednost). Naslov pri anononem zavodu
»Apolo«, Ljubljana, Stari trg 19—11. 16

**GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE**

cenajo in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mraza!

Na stanovanje in hrano

SE SPREJME DIJAK.

Naslov pove upr. »Slov. Naroda«. 44

Na stanovanje in hrano

SPREJMEM GOSPODICNE

SKOFJA ULICA 13.

Hostel pogrebn zavod v Ljubljani.

Namesto vsakega obvestila.

Potrži neizmerno boli naznanjamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem, da je naš srčnoljubljeni, nepozabni soprog,
oče, brat, svak in stric, gospod

Anton Petrovič

rač. ravnatelj odlikovan z redom sv. Save IV. razr.

v ponedeljek, dne 1. januarja po dolgi mukopolni bolezni, previden
s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bo v sredo dne 3. t. m. ob 3.
uri popoldne iz hiše žalosti Cerkvena ulica št. 1 na pokopališče
k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. januarja 1923.

Marija Petrovič roj. Trtnik, soproga. Stana, Mara, Ante,
Roman, otroci. Ana Suzana Petrovič, sestra. — Vsi ostali
sorodniki.

Zveza faktorjev za Slovenijo javlja žalostno
vest, da je njen dolgoletni član, gospod

Ludovik Tomažič

nadfaktor v Jugoslovanski tiskarni

na Silvestrov večer nepričakovano umrl.

Pogreb bo v sredo, dne 3. januarja 1923 ob 3.
uri popoldne iz Hrvatskega trga št. 4 na pokopališče
pri Sv. Križu.

Blag mu spomin!

LJUBLJANA, dne 2. januarja 1923.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani naznanja
žalostno vest, da je umrl dne 31. decembra m. l. njen
dolgoletni zvesti sotrudnik, nenadomestljivi nadfaktor,
gospod

Ludovik Tomažič

Pogreb se vrši v sredo dne 3. t. m. ob 15. uri
iz Hrvatskega trga št. 4. na pokopališče k Sv. Križu.

Vrlenu možu blag spomin!

V Ljubljani, 2. januarja 1923.

Vdani v voljo Vsemogočnega, naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest,
da je naš iskreno ljubljeno soprogo, oziroma oče, brat,
stric in svak, gospod

Leopold Lavš

trgovec in posestnik,

dne 31. decembra 1922, ob pol 4. uri zjutraj, v 44. letu
svoje starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Go-
spodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek
dne 2. jan. 1923, ob 11. uri.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.
Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spo-
min in molitev.

Tržič, dne 31. decembra 1922.

Franciska Lavš roj. Benko soproga. Franc, Alojzij, Marija, Ivana, Jolka
bratje in sestre.

Josif, Pavil, Leopold, Mirka, Tadej, Ida
otroci.

Žalnoči ostali.

Potrži globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem tužno vest, da je naš ljubi dobri oče, stari oče, brat, tast in stric, gospod

Fran Rajšter

hotelir in lesni trgovec, bivši dolgoletni župan in častni meščan mesta Šoštanj

po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 71. letu
starosti danes ob 2. uri zjutraj dokončal svojega življenja pot.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, dne 2. jan. 1923 ob
10. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Šoštanju.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Blag mu spomin!

V Šoštanju, dne 31. decembra 1922.

Josip Rajšter, tvorničar, sin. — Ivanka Mravljakova, Milka Kurnikova,
Zelka Zalarjeva, hčere. — Ljilka Rajšterjeva, roj. Stablovnik, sinha.
Henrik Mravljak, višji pis. pred. ojn. okrožnega sodišča v Celju. — Matko Zalar,
vel. industrijalec v Šoštanju. — Anton Kurnik, rud. blag. kontrolor drž. premogovnika
v Velenju, zetje. — Franko, Jelica, Joško — Dušan, Božo, Miljenka — Sto-
janček — Majda, Vidica, vnuki in vnukinje ter ostali sorodniki.

Z oblačajnim, velikim in po-
sebno velikim valjkom

Generalno zastupstvo

**AMERICAN
KONDOR COMP**

ZAGREB

Ulica 18 Telefon 5 — 03

Trgovski potnik

Železninske stroke, več strokovnjak, prvorazredna sila, pri odjemalcih v Jugoslaviji dobro uvedeni, se išče za takoj. — Kranjske tvornice železne in bravarne robe „TITAN“ d. d., Zagreb, Samostanska ul. 15. — Pošt. pretimac 202.

Naznanilo.

Naznanjam cenjenim bivšim gostom, da z novim letom opustiva gostilno „Pri Lozarju“ ter jim želiva „Srečno novo leto“

Zahvaljujemo se najtopleje

Ivan in Julči Pečnik.

Večja tovarna na deželi išče korespondenta (injo)

V poštev pridejo le prvorodne samostojne moči, ki so popolnoma vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, slovenske in nemške stenografije ter izurjeni strojepisci. Plača dobra in prosto stanovanje. Nastop službe po možnosti takoj. Prošnje je vložiti pod „Samostojna moč 11667“ na upravo Slov. Naroda.

Prosto stanovanje, trgov. lokali, skladišča itd.

takoj na razpolago kupcu velike skoraj nove stavbe. Hiša se nahaja ca. 500 korakov od ljubljanske električne cestne železnice. Potrebni kapital samo 250.000 Din. Ponudbe pod „Selitev 10934“ na upravo Slovenskega Naroda.

Trgovački putnik

struke kem. boja, kolonialne i slične traži stalno mesto uz platu ili proviziju. Poznat i dobro uveden od Zagreba do Skoplja. Govori potrebne jezike. Dobre preporuke. Osobito sposoban za generalnog zastupnika u Slavoniji, Sremu, Vojvodini i Srbiji ili za vodju filijale (stovarišta) u Beogr. U tom slučaju daje jamstvo. — Pozive za ponudu od samo prvorazredni, velikih poduzeća molim na upravo Slov. Naroda pod „Trgovački putnik 14“.

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE, FRANCOŠKA LINIJA HAVRE — NEWYORK

Najkrajša linija, samo 6 dni čez morje
Glavn. zastopstvo Slavenska banka d. d., Zagreb
Vozne listke in tozadevna pojasnila daje zastopnik

IVAN KRAKER
LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA ST. 41

Radi opustitve kolarskega obrata razprodamo

večjo množino kolarskega in kovaškega blaga ter izdelanih in polizdelanih vozov. V zalogi so: oljate osi, navadne osi, vzmeti (peresa), pasno in oglato železo, tapetniško blago, zapravljenčki, luksuzni vozovi.

Prodaja se vsaki dan v tovarni Keršič, Ljubljana, Spodnja Slika.

Kupim malo hišo ali vilo v gozdnatem kraju. — Ponudbe z natančnim popisom in ceno na naslov: Gornik, Libeliče pri Dra- vogradu. 11731

Družba „Ilirija“ Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telef. 202
Prodaja bukavih drv
na debelo in drobno, žaganje drv, do- stava na dom. 10144

Gospodična

z večletno prakso, izurjena v vseh pi- sarniških delih, želi primernega mesta, Ponudbe pod „Marijiva 11634“ na upr. Slov. Naroda. 11634

Družinski gramofon

in večje število najrazličnejših plošč, vse najbolj ohranjene, se ceno proda. Na vpogled: Črnuče (Podboršt 9) pri Ljubljani. 11682

RAZPOŠILJAM PRISTNO

domačo ajdovo moko,

prosto postaja Dolnja Lendava od 50 kg naprej vsako množino. Peter OSTERC, paromlin Beltinci (Prekmurje). 11188

Meblovano sobo

s separatnim vhodom v sredini mesta išče s 15. I. soliden bančni uradnik. Ponudbe pod „Resnost 28/11633“ na upravo Slovenskega Naroda.

Sprejme se

tihi družabnik ali družabnica s 25.000 do 50.000 Din gotovine k dobroti- nosni dobri kupčiji; lahko tudi oseba no sodeluje. Ponudbe pod „SIGURNOST/11615“ na upravo Slov. Naroda.

Vila na prodaj.

Ima pet sob, klet, verando, balkon, postransko poslopje, sadni vrt in vrt za zelenjavo. — Krasna lega. — Od puške gimnazije samo pet minut oddaljena. Stanovanje na razpolago. VIČAVA PRI PTUJU ST. 10. 11247

Samostojni krojači

trezni in zanesljivi, dobro izveščani (tudi z dežele) dobijo za stalno proti kavčiji razno konfekcijsko delo na dom. Vpraša se v Ljubljani, Emonska cesta st. 8-1 v pisarni. 10991

Sobo,

meblovano ali nemeblovano s STROGO separatnim vhodom se išče v mestu. — Cena postranska stvar. Posredovalci dobe nagrado. Ponudbe: Poštni predal 112, Ljubljana 11652

Trgovsko naobražen Srbin, kateri govori tudi nemško, išče mesto potnika pri večjem indu- strijskem ali trgovskem podjetju v Sloveniji. Cenjene ponudbe naj se pošljejo: „R. S. B.“, poste restante, Beograd.

Praktikantinja (praktikant)

začetnica, z znanjem slovenske in nemške stenografije in stroje- pisja, se takoj sprejme. Lastno- ročne pismene ponudbe pod „Praktikantinja/11702“ na upravo Slov. Naroda do 5. januarja.

Fran Kolar,

nadsvetnik finančnega ministr- stva v o.

PISARNA za pravne svete in zastop- tvo v finančno-upravnih zadevah. ZEMUN. Markovičeva ul. 2-11. Brzjavi: KOLAR, Zemun. Telef.: 116. Zastopa in posreduje v finančnih in upravnih zadevah pri vseh ministr- stvih, uradih, oblastih in konzulatih, kakor pri: prošnjah, pritožbah, spor- nih in kazenskih carinskih zadevah, davkih, monopolih, trošarin, pristoj- binah, koncesijah, vizumih, opcijah, državnih dobavah itd. 11372

ADRIA

Sobo, meblvano ali nemeblo- vano, išče gospod. Ponudbe pod „A. K./11728“ na upra- vo Slovenskega Naroda.

Na stanovanje in zajtrk

se sprejmeta dva gospoda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11705

Išče se knjigovodja,

ki je vešč slovenske in nemške korespondence. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11611

Pouk v sabljanju in floretu

daje za dame in gospode diplo- mirani učitelj. Šola Barbasetti. Prijave: Poljanaka cesta 13/II, desno. 11648

Največja izbira

različnih pletenin, majic, nogavic in rokavilo pri tvrdki

A. & E. Skaberné Ljubljana, Mostni trg 10

Proda se

popolnoma nov, črn klavir (Stütz- flügel) izredne kakovosti — radi preselitve jako ugodno. Poizve se v pisarni J. Mathian, Du- najska cesta 14 11608

Trgovski sotrduinik

vešč slovenskega, nemškega in italijan- skega jezika, išče službo v mestu ali na deželi. Grem tudi kot skladiščnik. Nastop lahko takoj. — Ponudbe pod „Skladiščnik 11670“ na upravo Slov. Naroda. 11670

Proda se

nova enodružinska VILA z vrtom v Ljubljani, obstoječa iz 6 sob, kuhinje, kleti in kopalne sobe. Stanovanje kupcu takoj na razpolago. Pismene ponudbe pod „Vila 11572“ na upravo Slovensk. Naroda. 11572

Kupijo se

uhé borove deske od 20 mm in 50 mm ter suhe smrekove deske, in to prima, od 20 mm in 30 mm. Ponudbe na „WEISBACHER“ lesno- industrija, Dunajska cesta 66.

Iščem

za 10.—15. januar starejšo boljšo za- upljivo devojko ali oženjeno gospo vdovo za vzgojo dvoje dece ter za ostali posel okoli njih, in ki nemški govori, za Zagreb ob dobri plači. Potni trošek povračila. Obrniti se pismeno na trgo- vino Vilim Pick, Duga ulica 6, Zagreb.

Prazno sobo s kuhinjo

ali meblirano s souporabo kuh- nje, ali tudi samo sobo, išče mlad uradniški par brez otrok, čez dan v službi. — Preskrbi premog. Ponudbe do 10. januarja 1923 pod „Stanovanje 1/11704“ na upravo Slovenskega Naroda.

PERILO

za dame, gospode in otroke po znižanih cenah pri A. Šinković nasl. K. Soss LJUBLJANA, Mostni trg 19.

SIJENO

suho, dobro, zdravo, prešano postavno stanica Slavonija po K. 6.20 kod Ratarske banke d. d., Virovitica. Brzjavni naslov: Agricola.

Proda se

80 PS kompletni parni stroj

8 atm. fabrikat Škodawerke zelo malo rabljen, stoječi enocilinder- ski z Expansionsschiebersteuerung z regulatorjem na glavni osi, Schwungrad z jermenico, transmisijo in 2 jermenicama, parovodi itd., z generatorjem za krožni tok 230 voltov in 35 KVA. Ogleda se lahko v obratu pri Šentjakobškem premogokopu AND. JAKIL, Krmelj, Dolenjsko (postaja Sentjanž).

Specialitete: Poročne opreme.

Opreme za novorojenčke.

Perilo za dame in otroke priproste in najfinejše kakovosti izdeluje najceneje

tvornica M. Aléšovec Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Raznovrstno perilo vedno v zalogi.

Prilčno za božična darila.

Javna dražba.

Državna žrebčarna bo prodajala
1.) 7 žrebčkov starih od trileti do 1 in pol leta in sicer 6 mrzlokrvnih in 1 toplokrvnega.
2.) 7 toplokrvnih žrebcev (med njimi 2 čistokrvca).
Javna dražba žrebet se vrši v ponedeljek, dne 8. januarja 1923 ob 9. uri na sejmšču v Kranju.
Dražba žrebcev pa 8. januarja 1923 ob pol 3. uri popoldne na jahalnici državne žrebčarne na Selu pri Ljubljani.
Zdražitelj mora poleg kupnine plačati 2% takso za kolek, 2% prispevek za ubožni sklad ter stroške razglasitve dražbe v časopisih.

Državna žrebčarna Selo.

Iščejo se:

Delovodja Elektromonter

nad 30 let starosti, iz- vežban v vseh kovinastih strokah, pri parnih stro- jih, stabilnih in lokomo- tivah, pri sesalkah in šahtnih napravah. Nastop eventuelno takoj.

Ponudbe s spričevali in natančnimi zahtevami na premogokop And. Jakil :: Krmelj, Dolenjsko.

Za novo leto priporočā

vse pisarniške potrebščine, blagajniške knjige, glavne knjige, saldokonti, štruce, amerikske jurnale, kontokorente, pisarniški in strojepisni papir, pivni papir, pivne vage, registratorje, vložne mape, kovert vseh velikosti, kopirne knjige, prepisne knjige, Indigo- in Karbonpapir. — Šapirogratrole, hektografični listi. Crnilo najboljših tu- in inozemskih tvrdk. Sprejmo se v tisk vse tiskovine in knjižice

tvrdka Ivan Bonač, trgovina s papirjem